

Postritel: „Galaktika valvurid. Vol 2” * „Boss beebi”

KOOLILASTE AJAKIRI

HIND 2,25 €

04
2017

HEALLAPS

AUHINNASADU

KINGITUS PARIMALE SÕBRALE!

Veebruar on küll teistest kuudest lühem, kuid see-eest uhkeldab mitme toreda tähtpäevaga: Eesti Vabariigi sünnipäev, vastlapäev, valentinpäev... Valentinpäev on meie kandis suhteliselt uus tähtpäev, aga kuna sel päeval peame mees oma häid sõpru, siis on ta nüüdseks juba kindlalt meie ellu juurdunud. Ülikalleid kingitusi me sel päeval küll ei tee ega saa, kuid igaühele valmistab rõõmu ka väike meelespidamine – olgu selleks siis lilleõis, sõbrapaal või omajoonistatud kaardike.

Rimonne peauhinnad – Bounce Off mängud – saavad **BERIT VAINO** Laevast ja **KIRSY KARJAMA** Sauelt. Ergutusauhinnad – UNO kaardid – saavad **KAISA MITT** Koongast ning **KERTU SEVEROV**, **ROBERT TAUMANN** ja **ARTUR KOTTER** Türitlt.

Riigikogus on lastele ukse lahti!

22. aprillil kella 11 – 16 on Riigikogu lastiste uste päevale oodatud kõik lapsed ja noored. Kohal on Laste Vabariik tegelustubadega ning selle suve laulu- ja tantsupeolised tutvustavad pidu. Lossis on ekskursioonid ja pääseb ka Pika Hermanni torni. Tule Sina ka!

leibu
uus!

MÕNUSAT JÜRIBUUD, ARMSAD SÕBRAD JA SUGULASED!

Kindlasti toob aprillikuu meile kõigile rohkesti rõõmsaid sündmusi. On nalja, on tõsiseid tegemisi, on pidupäevi ja usinat koolitööd. Meie aga teeme nüüd teatavaks oma veebruarinumbris välja kuulutatud võistluste võitjate nimed. Preemiade kättesaamisega on nii, et **Tallinna, Harju-, Lääne-, Järva- ja Virumaa** lugejate auhinnad toimetame **Kullo Laste- galeriisse (Kuninga 6, Tallinn, avatud teisipäevast laupäevani kella 10 – 18)**. **Lõuna-eestlaste** preemiad läkitatakse O. Lutsu nimelisse Keskraamatukogusse (**Tartu, Kompanii 3/5**). Kui kellelgi on muid soovide ja ettepanekuid, siis palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida.

Lembitu-moistatuse lahendajaist võitsid auhinnaraamatu **KÄRT LÄÄNE** Pühastest ja **JAANIS PAVLOV** Puurmanist.

Ristsõna-auhinna – Henno Käo kalendri – võitsid **HANNES ARON HONTSZAR** Puurmanist ja **EMMA MARIA LARM** Tallinnast.

Väikese veevariini lahendajaist saavad preemiaraamatud **MARKUS ERIK** Hiiesalu Paidest ja **KARL-MART KORKA** Jõgevamaalt.

Ees ootavad uued võistlused ja uued auhinnad! Jõudu tööle, sõbrad!

Kelgusõidu-lauamängu Rekatolt võitsid **KAIRIT TUUSULA MÖLDER** Tudulinast, **GERT SEDJAKIN** Kammerist, **SASKIA ROKKA** Puhjast, **ALICE KANGRO** Järveküläst ja **KAROLA MARIST** Türitlt.

Suur aitäh haridus- ja teadusministeeriumile, kes tellis ajakirja meie põhikoolidele!

HEA LAPS SELLES NUMBRIS:

LAHEDAT LUGEMIST

Rhea Rosette Tüüri „Looduse kroon“ — 4
Grete Eleonor Palgi „Nõid ja koletised“ — 6
Koolist Keskpäevasaarele — 7
Meie koolitee — 8
Venno Loosaare „Ei taha!“ — 10
Luulet: Sofia Nedugova, Christian Tkatšenko, Leelo Tungal — 12

GALERII

Arte Gümnaasiumi näituselt „Kodu jääb“ — 13

MAAILM MEIE ÜMBER

Tore loodus: Mai Zernask muguljuurest — 14
Luulet: Elis Teiss, Tarmo Vaarmets — 15
Tere, lind! Peep Veedla kõrvukrätsist — 16

Jaak Urmet Tõnu Trubetskyst — 18
Markus Saksatamme „Lola ja lohe“ — 20
Poster 1: „Galaktika valvurid Vol. 2“ — 21
Poster 2: „Boss beebi“ — 22

TEE ISE

Osavnäpp: Lully Gustavsoni muna-alus — 25
Mustkunstnik Ande hüpnootrikk — 26
Laulupeomärgi tähendusest — 27
Sandra sööginurk: nuudliroog ja tsitrusemuuti — 28

NUPUTA JA NAERA!

Ilmar Trulli ristsõna — 29
Lembitu mõistatus, viktoriin — 30
Päetisme — 31
Naeru-uss — 32

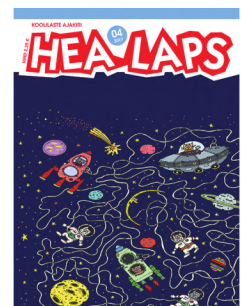

ELUMELU

Sten Roosi muinasjutuvõistluse võitjad — 33
Avasta endas geenius! Kadri Tinn, Janet Laidla tähistaevast — 34
Thomas Scheileke koomiks — 36
Kinouudised — 37
Hobid: Anna-Maria Uulma intervjuu Katariina Merilaga — 38
Siit ja sealt: aprillinalju — 39
Järjehoidja — 40
Markus Saksatamm embleemidest — 41
Rimonne: kuumad kummid — 43
Rekato: Strawbees osavatele ja nutikatele — 44

Ajakiri Hea Laps ilmub 1994. aastast
Väljaandja: SA Kultuurileht
Voorimehe 9, Tallinn 10146, tel 6833145
Toimetus: toimetus@healaps.ee
Peatoimetaja: Leelo Tungal (leelo@healaps.ee)
Kujundaja: Vivika Kalt (vivika@healaps.ee)
Toimetaja: Anna-Magdaleena Kangro (anna@healaps.ee)

Trükk: PRINTALL
Tellimine: AS Ekspress Post,
tel 6177717
www.tellimine.ee
Hind üksikmüügis 2,25

Kaaneplilt: Sergei Belozjorov

Looduse kroon

I koht

Rhea Rosette Tüür Tallinna Nõmme gümnaasiumi 7. b klassist

Küllap oli loomadel, lindudel ja ka kaladel lihtsalt väga igav, kui nad tulid mõttele valida loodusele kroon. Said aru küll, et krooni pole vaja ei neile ega loodusele, lihtsalt tahtsid ja kõik. Rumal mõte muidugi, aga seda mõistsid nad alles hiljem. Või siis kohe, kui hakkasidki endi seast sobivat valima.

Kalad võtsid valimisi nagu kalad ikka, külma kõhuga. Eks nad mõistsid ka, et võimalused olid nirud,

kes see ikka kala looduse krooniks tahab. Väljavaated ei saanudki paista neile säravalt, kalad näevad kehvasti. Räum oli ilmselt lausa pime, tema tahtis krooniks. Kalad löid käega, õigemini sabaga, et las kandideerib, kui tahab. Seda ei aimanud muidugi keegi, et räum kunagi hiljem Eesti rahvuskalaks valitakse...

Loomariigis nii lihtsalt ei läinud, igaüks kippus looduse krooniks. Elevant kiitis oma suurust, lövi ülistas

Carena Lassell Huvikeskus Kullo näituselt

tugevust, gepard uhkeldas kiirusega ja gasell oli kindel, et temast graatsilisemat krooni loodusele olla ei saa. Selge, et ükski loom poleks saanud kandidaadiks teisiti kui just suure kavalusega. Loomade kroonitaotlejaks trikitaski end reinuvader rebane. Teadagi, rebane on vanakaval ise.

Linnud valisid öökulli. Kakk oli juba siis mõistatuslik lind, lendas käratult ja tema suured silmad olid tarkust täis, eks seepärast valitigi. Kotkad olid küll vastu, ajasid tiivad laiali ja öiendasid, et nad on tugevamad nii linnu kui ka kandidaadina. Kõik sulelised hakkasid aga valjult säutsuma, et tugevusest ükski jääb väheks, mõistust peab ka olema ja öökullist targemat lindu võtta pole. Viimaks kotkad alistusid. Variserlikult – valimisel otsustasid nad oma hääle hoopis räimele anda. Kotkale meeldib, või siis maitseb, räim öökullist rohkem, seda aimasid kõik.

Loomad, linnud ja kalad kogunesid mereranda räime, rebase ja öökulli seast loodusele krooni valima. Ämblik, suur ennustaja, hoiatas küll, et sellest ei tule midagi välja, teda aga ei kuulatud. Ämblik vihastas, kebis niitipidi pöösasse ega teinud enam piuksugi. Täniini ei tee.

Valimised läksidki lõrri, üksmeelt ei leitud terve pika suve. Kõigil oli pööraselt häbi – kõigil peale rebase, öökulli ja räime. Nemad ei teinud väljagi, et ahvid ahvisid neid nii, et kogu kaldapealne kaikus loomade, lindude ja kalade naerust...

Lehed puudel hakkasid juba kolletama, kui rebane viimaks mõistis, et „viinamarjad on hapud”. Ütles kavala suuremeelsusega, et ega tema nii väga tahagi krooniks saada ja et ka looduses on elu kompromisside kunst ennekõike. Peamine, et saaks viimaks valituks keegi, kes ei tiirutaks pea kohal – pilk ülevalt alla alandab loomariiki. Ja et ei elaks vees, kuhu loomadel pole asja. Kroon peab olema ikka nähtav, mitte nagu piraatide aardelaegas merepõhja peidetud.

Räim vihastas rebase jutu peale pööraselt: mis kompromisside kunst?! Kõik elukad, ka loomad ja linnud, pärinevad just ookeanist, võib küll looduse krooni veest õngitseda! Kuid mitte röövlindude kombel, et kroon nahka pista. Räime jutuga olid päri kõik kalad, kes löid sabadega ärevalt lupsu ning rõhutasid üksmeelselt, et linnud on krooniks ohtlikud ja rebane puruloll.

Kaisa Siid Huvikeskus Küllõ nõdfuseit

Rebase vastu olid ka linnud. Säutsusid üksteise võidu, et rebane on pätt, tuntud kanavaras, kes pani vareselt juustu pihta. Ja siis veel iniseb tänamatult, et viinamarjad on hapud, mis jutt see veel on? Räim ei tulnud lindude arvates üldse kõne alla samal põhjusel miks kalad olid lindude vastu: kuidas saab looduse krooniks valida kala, kelle kajakas ühe lupsuga alla neelab? Ei hakka ju iga päev loodusele uut krooni valima! Öökull torises silmi üha suuremaks ajades, et just lind peabki saama looduse krooniks, krooni koht ongi kõrgel looduse kohal.

Üksmeelt ei paistnud kuskilt, paljud linnud juba kibelesid soojale maale talvituma, karule tikkus magus uni peale ja kalad ähvardasid, et teistpoolt kaanetanud vett nad üldse ei hääleta. Angerjas, kes oli paljudes meredes vingerdanud, teadis täpsustada, et kohe boikoteerivad või nii. Kevadeni vähemalt.

Selle häbiga ei tahtnud keegi leppida, et kogu suvi raisus ja loodusele jääbki kroon leidmata. Viimases hädas valisid inimese. Mõistsid küll, et polnud suurem asi valik, aga polnud ka loom, lind või kala. Sobis ka inimesele, kes nüüd rumalast peast arvabki, et sündiski, uhke kroon peas...

Nõid ja koletised

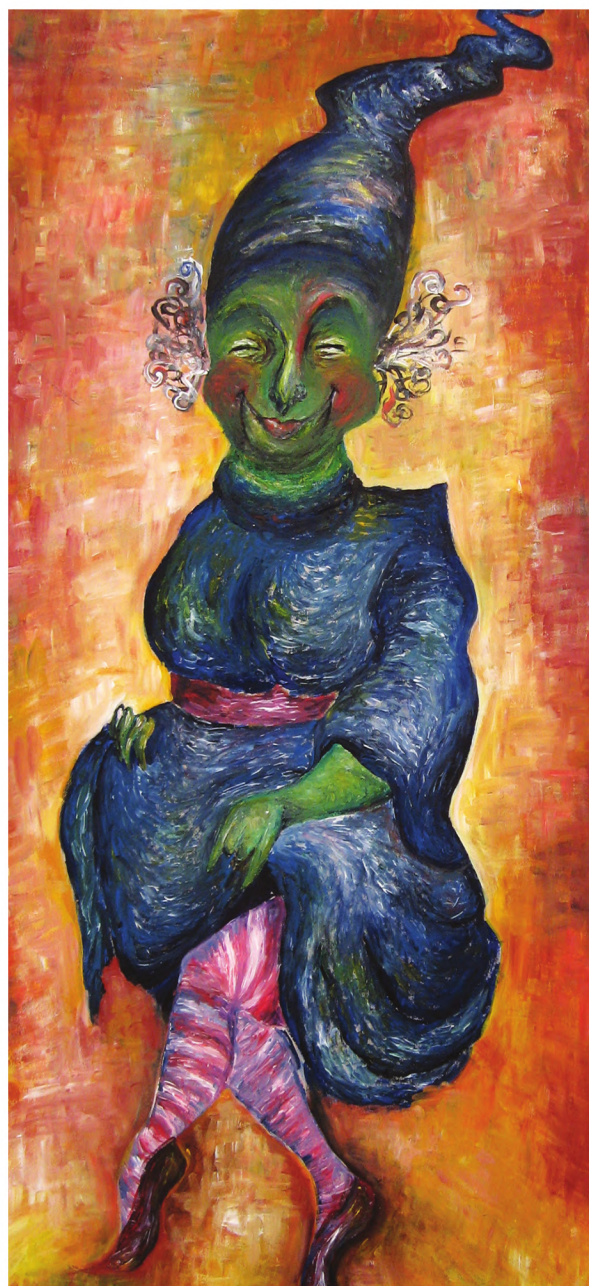
Hea Lapse tüdrukuauhind

Grete Eleanor Palgi Tartu katoliku hariduskeskuse 9. a klassist

TÄNAVUSELT STEN ROOSI MUINASJUTUVOISTLUSELT

Elas kord üks nõid. Ta elas sügaval metsas väikeses puuonnis. Vanasti käisid inimesed talt tihti nõu ja abi küsimas, kuid juba pikka aega polnud keegi tema juurde teed leidnud.

Ka nõid ise polnud kodust kaugemale jõudnud, sest ta luud oli juba ammu katki läinud ja jalgsi ta liikuda ei viitsinud.

Huvikeskus Kullo näitusest

Ühel päeval hakkas nõial väga igav ning ta otsustas minna vaatama, mis vahepeal maailmas on toimunud. Ta jättis kassi kodu valvama ja asuski teele.

Nõid oli kõndinud kolm päeva ja kolm ööd, kui talle tatsas vastu karu, kes kutsus teda enda juurde pannkooke sööma. Laua taga küsis karu nõialt, miks too on kodust nii kaugelt tulnud, ning nõid rääkis talle oma plaanidest.

„Ära sinna inimeste sekka küll mine!” ütles selle peale karu. „Need on täitsa hulluks läinud.”

Nõia küsimuse peale, mis juhtunud on, ta aga ei vastanud ning nõid otsustas taas teele asuda.

Jälle kõndis nõid kolm päeva ja kolm ööd metsas, kuni talle tuli vastu härjapõlvlane, kes kutsus ta oma koju teed jooma. Ka härjapõlvlane päris nõia plaanide kohta ja nõid jutustas tallegi, kuhu ta minna mõtleb.

Selle peale ütles härjapõlvlane: „Ma ei soovita sul küll inimeste juurde minna. Nad on ehitanud endale igasuguseid imelikke masinaid ja looduse peale enam üldse ei mõtle.”

„Mis seal maailmas küll vahepeal ometigi juhtunud on?” mõtles nõid. „Härjapõlvlane on juba teine, kes mind hoiatab.”

Kuid sellele vaatamata jätkas nõid oma teekonda.

Jällegi oli ta kõndinud kolm päeva ja kolm ööd, kui talle tuli vastu haldjas. Ka haldjas kutsus nõia enda juurde, seekord õhtust sööma, ning päris talt tema plaanide kohta. Nõid pajataski talle oma plaanist minna maailma vaatama.

„Inimesed raiuvad meie kodupuud maha. Ära nende juurde küll mine,” hoiatas haldjas.

Nüüd oli nõid juba eriti uudishimulik ning tahtis kangesti teada saada, mida inimesed vahepeal teinud on.

Kolme päeva ja kolme öö pärast jõudis nõid tee äärde. Ta tahtis just hakata seda ületama, kui märkas, et mingi suur kogu tuleb meeletu kiirusega tema poole. Kui kogu lähemale jõudis, siis nägi nõid läikivat punast koletist, kellel olid rattad all. Kohe järgnes talle ka teine samasugune.

„Maailm on tõesti hukka läinud,” mõtles nõid, „kui sellised suured koletised on maailma üle võtnud ja suure tõenäosusega ka inimesed ära söönud. Lähen parem koju tagasi.”

Nii läkski nõid tulnud teed tagasi ja elas sügaval metsas õnnelikult koos oma kassiga elupäevade lõpuni.

KOOLIST KESKPÄEVASAARELE

Eesti lastel on vast huvitav teada, kuidas näeb välja saksa koolilaste elu vanemate ettevõtmisel loodud Keskpäevasaarel ehk pikapäevarühmas. Siin veedetakse aega nagu Mary Poppinsi tiiva all – lapsed on hästi hoitud ning põnevusest ja uutest ettevõtmistest pakil. Kuidas see täpselt välja näeb, kirjutavad kolmanda klassi saksa lapsed ise lähemalt. Anu Stolovitš, Müncheneri Keskpäevasaare draamaõpetaja

Helene (9aastane):

TAVALINE PÄEV KESKPÄEVASAAREL

Alguses on kõik koolis, välja arvatud pikapäevarühma kasvatajad. Nemad on veel kodus. Kuni kella 11.20, siis peavad nad Keskpäevasaarele tulema. Nende nimed on: Anu, kes meiega teatrit teeb, Tanja, kellega meisterdame, Dilek, kes meiega mängu mängib, ja Elif, kes korraldab spordisaalis jooksumänge.

Kell 11.20 tulevad Keskpäevasaarele esimese klassi lapsed. Nende nimed on Edi, Nini, Arwin, Emina... Kell 12.20 tulevad vanemad õpilased. Seejärel lõunatame. Meil on ühine söögiaeg kahes vahetuses, kuna lapsi on 24 ja kõik ei mahu korraga sööma, sest ruumid on väikesed. Pärast sööki läheme spordisaali või mänguväljakule. Spordisaalis mängime „Tuld, vett, õhku” ja „Porgandite ülestõmbamist”...

Alates kella 14.00-st hakkame kodutöid tegema. Kasvatajad hoiavad korda ja abistavad meid. Kella 15-ks on harilikult kõik omadega valmis. Siis mängime jälle – näiteks malet, kabet või „Veskit”.

Äkki tullakse kõigile järele. Siis saavad ka kasvatajad koju minna.

Gianna.

Gianna (9aastane):

ÜKS IMELINE PÄEV KESKPÄEVASAAREL

Mina ja minu sõbrannad tuleme koolist, läheme üheskoos paviljoni, mille klassiruum on sisustatud tavalisest klassitoast kodusemaks. Eriti meelsasti tüürin puhkenurga poole. Olen rõõmus, kui läheme välja või hakkame Paul Maari näidendit „Nädal täis laupäevi” harjutama. Pärast seda läheme Keskpäevasaarele lõunatama. Sel erilisel päeval on kindlasti spagetid tomatikastme ja riivjuustuga, magustoiduks aga pannkoogid vaarikamoosiga. Pärast seda läheme spordisaali ja mängime soojenduseks jooksumängu „Tule kaasa, jookse ühes”. Seda mängitakse nii: kõik lapsed istuvad ringis, üks laps jookseb ringis istujate ümber ja puudutab kedagi, öeldes: „Tule kaasa!” või „Jookse ühes!”. Selle lause peale kargab istuja üles ja mõlemad lapsed peavad jooksuma vastassuunas, püüdes jõuda vabaks jäänud kohale nii kiiresti tagasi kui võimalik. Kes on esimesena kohal, see istub, teine peab jälle kedagi joostes puudutama ja nii läheb mäng edasi. Pärast ühismänge võime mängida, mida ise tahame. Oma sõbrannadega mängin sageli „Loomade varjupaika”, milles keegi on tavaliselt koer või kass, kes ei räägi, ja peremees hoolitseb nende eest. Kui mängud mängitud, siis läheme paviljoni kodutöid tegema. Sealjuures aitavad meid kasvatajad Elif, Tanja ja Dilek. Õppetöök on meil tund aega aega. Kui me varem valmis saame, siis joonistame, maalime, meisterdame või loeme midagi.

Mulle meeldib Keskpäevasaar, sest siin on kõik nii kenad.

MEIE KOOLITEE

Theresa Tomingas Jürist

VÄRSKE ÕHK ON HEA ÄRATAJA

Mina olen Theresa. Olen 9 aastane ja õpin kolmandas klassis. Elan linna lähedal maal, Jüris. Minu koolitee on umbes 1,5 kilomeetrit pikk. Selle tee läbimiseks kulub mul tavaliselt 20 minutit.

Koolitee on piisavalt pikk, aga samas mõnusalt lühike, et seda jalgsi käia. Kõige vahvam ongi minna jalgsi kooli talvel. Värske külm õhk on hea hommikune ärataja. Eriti ilus on siis, kui sajab värsket valget lund. Mulle meeldib krudisev pehme lumi väga! Mida rohkem seda on, seda parem! Kooli jõudes on mu ripsmed ja kulmud härmas ja nina punane nagu maasikas.

Vahel on muidugi libe ja tuleb pingutada, et püsti jääda.

Kui on väga suured külmakraadid, siis sõidutab mind ema autoga kooli.

Kooliteel tulevad mulle pea igal hommikul vastu kaks suurt karu moodi koera oma peremehe ja perenaisega. Nemadki ei pelga külma talveilma. Ja muidugi tõttavad teisedki lapsed, nii suured kui ka väikesed, kooli poole, et õigeks ajaks tundi jõuda.

Kõige parem tunne ongi see, kui istud oma punapõskedega õnnelikult koolipingis ja akna taga liiguvad lumehelbed, mis just su põskedele külma pai tegid!

Ann-Mirtel Kulla Laeva vallast

MINU KOOLITEEL JOOKSEB METSIS

Mina elan paksus metsas, mis on tõesti ülimalt paks, kuid pole üldse õudne, vaid hoopis ülimalt kaunis – eriti talvel. Ja kuna ma elan koolist poole tunni kaugusel, saan seda autoga kooli poole sõites kaua nautida.

Kooliteel näen ma mitut erinevat looma, näiteks kitse, metsikut kassi, rebast ja metsist. Tavaliselt näeme me kõige rohkem metsist. See on üks lind, kes ei ole tavalise linnu kasvu, vaid umbes kalkuni suurune. Ta jookseb meie auto ees ja tõuseb siis lendu. Aga rebane ja kits jooksevad tavaliselt lihtsalt kiiresti üle tee.

Henna Terehov Türi põhikooli 5A klassist

ÜKS MAJA KOOLITEEL

Minu talvine koolitee on vägagi talvine – igal pool on jää ja lumi. Igal hommikul enne kooli pean ma käime oma jänese Kõrviku juurest läbi, sest tahan teada, kuis temal läheb ja kas talle on süüa vaja juurde anda.

Üks maja, millest ma iga päev möödun, näeb väga hirmuäratav välja, sest seal oli kunagi hambaravi. Ka sellepärast on see maja hirmus, et ta on punast värvi ja hiigelsuure vanaaegse sildiga. Ennem sureksin, kui sinna hambaravisse läheksin.

Sofia Sõtsov Helsingist

MINU KOOLITEE ON LÜHIKE

Mina olen Sofia ja minu koolitee on lühike. Ma ei pea isegi bussiga sõitma, jalutan üle kahe sõidutee, lähen läbi pargi ja olengi kohe koolimaja ees.

Elise Põrsim Tartust

Marta Roosme Türi põhikooli 2A klassist

SÕBRAGA KOOLIST KOJU

Mul on sõber, kellega koolist koju minnes peame käima läbi kõik lombid ja nurgatagused. Sellepärast me jõuamegi koju väga hilja.

Aalike Apalev Moostest

TALVINE KOOLITEE

See talveaja koolitee on külm ja väga tuuline. Sall kaela, müts ka pähe, muidu varsti hääl sul kähe. Lumes veidi mängime ja lõpuks kooli jõuame.

EI TAHA! EI TAHA! EI TAHA!

Venno Loosaar

EI TAHA SÜÜA

Mari on kurb. Ta on juba kümme minutit jälginud, kuidas isa lusikaga putru songib. Suhu pole jõudnud veel midagi. „Ma ei taha süüa!” pomiseb isa oma nina alla ja jätkab toidu sonkimist. Mari ohkab. Isaga on sageli nii. Ei taha ta süüa hommikul, ei taha ta süüa lõuna ajal ja ega õhtulgi ole lugu parem. Ei aita ka jutt karu pildist, mis on taldriku põhjas otse pudrukuhila all. Isa jutt on ikka sama: „Ei taha süüa!”

Mari istub laua taha isa kõrvale. Mari on kuue aastane. Ta on väga tubli sööja. Oma pudrutaldriku sööb ta alati tühjaks. „Kas tead,” alustab Mari, „et sinu sees elavad väikesed mehikesed, kes kaitsevad sind pahade haigusekollide ja pisikupaharettide ees? Kui sa ei söö, siis ei jaksa need väikesed mehikesed kollide ja pisikutega võidelda. Aga kui sa sööd kõhu täis, siis annab iga lusikatäis putru sinu pisikestele abilistele kümme mõõka ja kümme kilpi. Nõnda löövad nad kõikide pahade tegelaste rünnakud tagasi.”

„Päriselt või?” vaatab isa imestunult Marile otsa. Mari noogutab. Hetke mõelnud, haarab isa pudrulusika pihku. Ta ammutab taldrikust suure lusikatäie putru ning pistab selle suhu. Esimesele lusikatäiele järgneb teine lusikatäis. Siis kolmas ja neljas. Natukese aja pärast on pudrutaldrik tühi. „Aitäh!” ütleb isa ja limpsib veel lusikagi puhtaks.

Mari on rõõmus: „Sa oled tubli, issi!”

Isa on rõõmus: „See oli väga maitsev puder!”

Karu taldriku põhjas on samuti rõõmus. Tema ei ütle midagi.

EI TAHA ÕUE MINNA

„Emme, mine nüüd õue mängima!”

Väike Kalle seisab ukseksel. Aknast paistab tuppa soe päike. Õues on ilus ilm ja Kalle teab, et värske õhu käes liikumine on igapäevasele kasulik.

„Ei taha õue minna!” poriseb ema pahaselt ega tõsta pilkugi telefonilt, mida ta on terve hommikupooliku näppinud. „Mine ikka!” utsitab Kalle ema tagant. „Naabrimonu juba ootab aia taga, millal sa välja mängima tuled. Saate koos kiikuda ja liivalosse teha.” Kallele, nagu paljudele viieaastastele, meeldib väga õues toimetada.

„Ma ei taha õue minna!” toriseb ema.

Kalle teeb veel ühe katse ema õue meelitada.

„Täna on just selline päikesepaisteline päev, et sa saad endale ilusa pruunika päevituse. Õues möllates tulevad tugevad lihased ja hea tervis. Terves kehas on aga terve vaim,” lõpetab Kalle oma jutu vana tarkuseteraga.

Emaga jääb endale kindlaks: „Ei taha õue minna!” Kalle kehitab selle peale õlgu ja lisab mokaotsast: „Ega midagi, sa võid ju terve päeva toas ka olla. Las siis naabrimonu otsib ise üles need kaks pulgakommi, mis ma meie maja hoovi ära peitsin.”

Selle jutu peale lähevad ema silmad suureks. „Kuhu sa need pulgakommid peitsid?” uurib ta õhinal.

„No seda saad teada, kui ise õue otsima lähed,” muheleb Kalle.

Nüüd läheb toas kiireks. Ema jätab telefoni kus seda ja teist. Ta ruttab kiiresti esikusse. Kähku kingad jalga ja juba ta ongi õues. Hetk hiljem näeb Kalle, kuidas ema ja naabrimonu kappavad mööda hoovi ringi ja püüavad kommade peidupaiku üles leida.

Tuppa jõuab ema alles nelja tunni pärast. „Küll oli vahva õues mängida!” hüüab ta esikusse tormates. „Me tegime palju liivalosse ja kiikusime koos naabrimonuga.” Kalle teeb emale suure kalli ja ema teeb Kallele veelgi suurema kalli.

EI TAHA OMA TUBA KORISTADA

Marteni isa tuba on sassis. Kõik asjad on laiali. Raamatud ja riided vedelevad põrandal, kummikud ja mantel voodis, kapi alt paistab poolik võileib. Kommipabereid võib näha kõikjal, välja arvatud prügikastis.

„Issi, palun korista oma tuba ära!” tuletab kuueaastane Marten isale meelde „Ma ei taha tuba koristada!” ühmab isa. „Kui sul on tuba nii sassis, siis ei leia sa sealt midagi üles,” püüab Marten isa nõusse saada.

„Ma ei taha! Ei taha tuba koristada!” trambib isa jalgu ja hakkab jonni ajama. Marten on nõutu. Siis tuleb talle hea mõte. Marten läheb kiiresti isa tuppa. Natukese aja pärast vupsab ta sealt välja, endal kaval nägu peas.

„Hei, kas keegi teab, kus on mu telefonilaadija?” hüüab isa natukese aja pärast. Ema ei tea, kus on laadija. Marteni öde ka ei tea, kus on laadija.

Aga Marten teab. „Mina nägin telefonilaadijat viimati sinu toas,” lausub ta. Isa kiirustab oma tuppa laadijat võtma. Aga tuba on nii sassis, et siit on raske midagi leida. Isa tõstab raamatud põrandalt üles. Ta viib riided esikukappi. Seab korda kõik asjad laua peal ja riiulis. Siis toob ta harja ja uurib sellega kapi ja voodi alt. Lõpuks tõmbab tolmuimejaga isegi toa põranda puhtaks. Ei midagi. Laadijat pole kusagil. Marten piilub isa toa ukse vahelt sisse. Naeratus tuleb ta näole.

„Issi!” lausub Marten tuppa astudes. „Mul tuli meelde, et laadija oli hoopis minu toas,” ütleb ta. Isa ja Marten on rõõmsad – laadija on leitud ja isa tuba on korras mis korras.

EI TAHA HAMBAARSTI JUURDE MINNA

Liina onul on hambas auk. Vahepeal teeb auguga hammas onule suurt valu. Liina ema ja isa soovivad onul hambaarsti juurde minna, aga onu ei lähe. „Ma ei taha hambaarsti juurde minna.” ütleb ta. „Miks?” imestavad teised. „Lihtsalt ei taha ja kõik,” lõpetab onu jutu ja pistab suhu tableti, mis peaks hambavalu ära võtma.

Liinal on onust kahju. Mõnikord valutab auguga hammas onul nii kõvasti, et tal tulevad isegi pisarad silma. „Tead?” alustab Liina ühel päeval onuga juttu. Onu istub diivanil ja hoiab kahe käega põsest kinni. Hammas valutab ja onu oigab. Liina on viie aastane ning hambaarsti juures käib ta kaks korda aastas. Tema hambad on täiesti terved.

„Lähme koos hambaarsti juurde,” jätkab Liina. „Ma ei taha hambaarsti juurde minna,” puterdab onu kokkupressitud huulte vahelt ja krimpsutab nägu. „Käime arsti juures ära ja pärast läheme mänguasjade poodi,” meelitab Liina onu. „Ma ostan sulle poest ühe ägeda ralliauto!” lubab ta.

Onu vaatab Liinale kahtlevalt otsa. „Kas ausalt ostad?” uurib ta. Liina noogutab.

Hambaarsti ukse taga tunnistab onu Liinale, et ta natuke kardab hambaarsti. Liina lubab onu käest kinni hoida seni, kuni arst hambaauku parandab. Nüüd onu enam ei karda. Nad lähevad koos hambaarsti kabinetti. Kõik läheb hästi. Poole tunni pärast sammuvad onu ja Liina mööda tänavat mänguasjapoe poole. Onu nägu on naerul.

Pildid: Heilin Tikerpuu

Arte Gümnaasiumi näituselt

Sofia Nedugova Tallinna Haabersti vene gümnaasiumist

VAHEAEG ON LAHE AEG

Väike vend mult täna küsis:
„Kas sa ei lähe homme kooli?“
Kui ta korra paigal püsis,
nägi õpikuid mu toolil.

Röömsalt talle vastasin:
„Algas vaheaeg!“
Talle otsa vaatasin:
„See on lahe aeg!“

Nüüd saan teha, mida tahan,
mis mul meeldib teha.
Külla sõbrale ma lähen,
võtan kätte reha.

Sõidan vabal ajal ma
tasakaaluliikuriga,
sõpradega koos ma
lähen parki jalutama.

Õhtul lähen kinno ma
seiklusfilmi vaatama.
Tahan kodus puhata,
muusikatki kuulata.

Tahan netis surfata,
tahan jäätist süüa,
jalutada koeraga,
limonaadi juua.

Tahan ma koos emaga
küpsetada tordi.
Pärast kogu perega
süüa vahukoortki.

Tahan õues mängida,
värskes õhus olla,
diskoõhtul tantsida,
puslet kokku panna.

Hõiskas nüüd mu väike vend:
„Tahan kooli minna,
et saaks koolivaheajal
jalutada linnas!“

Leelo Tungal

ÄRA SEGA MIND!

„Palun, sega mind!“ mulle ta ütles –
muide, seda ta tõsiselt mõttes!

Hoopis teisiti räägib mu ema –
„Ära sega mind!“ toriseb tema.
Täpselt samuti tänitab isa:
„Ära sega mind, lõpeta kisa!“
Mis seal salata, teatab ka tädi:
„Ära sega mind, vestlus on läbi!“
„Ära sega ja tülitä vanu!“
Kes nii ütleb? Eks teadagi onu.

Nii nad ütlevad ikka ja alati!
Aga nüüd tegin kartulisalati –
see ei ootagi muud kui vaid segamist.
Pole mõtet siin vaielda. Ega vist?

Christian Tkatšenko Viljandi Paalalinna koolist

ÕDE

Oled veel väike,
kuid särad nagu päike.
Minu pärast kui läheme tülli,
siis tea, et teen lihtsalt pulli.

Kui sind pole, on mul jube,
jooksen lihtsalt mööda tube.
Ma ei tea, mis juhtuks,
kui sind poleks olemas,
mu armas väike õde!

ARTE GÜMNAASIUMI NÄITUSELT „KODU JÄÄB”

GALERII

HARILIK MUGULJUUR

pälvis tänavuse aasta orhidee tiitli. Aasta orhideesid valiti meil seekord juba kaheksandat korda

Mai Zernask

Nähka sattus koos Juuli-memmega matkama rannaniidule, kus ta hindava pilguga kõik taimeliigid üle vaatas. Korraga püüdis ta pilku täiesti tundmatu kollakasroheline taim.

„Juulimemm, ae, vaata mis mina leidsin!” hüüdis Nähka. „Kes need vähemärgatavad mesimagusalt lõhnavad iludused võiksid olla?”

Juulimemm tatsus lähemale ja oli samuti üllatunud.

„See on ju orhidee – harilik muguljuur!” teatas ta. „See orhideeliik on ohustatud kogu Euroopas. Taimerekonnas on umbes 30 liiki. Taim on meilgi vähe levinud. Harilik muguljuur kasvab niisketes ja parasniisketes madala taimestikuga kasvukohtades, rannaniitudel, hõredates kadastikes, sooniitudel ja madalsoo

mätastel. Kasvukohas vajab ta palju valgust ja lubjarikast mulda.”

„Ta pole ju üldse tavalise orhidee moodi!” arvas Nähka.

„Jah, tõesti: seda rohekaskollast õit vaadates on esmapilgul teda raske orhideeks pidada, aga tähelepanelikul uurimisel küll,” lausus memm. „Muguljuured kasvavad tihti mitmekaupa koos kogumikuna. Taimede kõrgus on 10 – 20 cm ja 30 cm kõrgune muguljuur tähendab juba hiiglast! Varre alusele kinnitub kaks kollakasrohelist veidi läikivat vastakut lehte. Väikesed kellukjad õied on koondunud saledasse kobarõisikusse, lõhnates magusalt mee järele. Õitseage on juuni keskpaigast juuli keskpaigani ja ülemised õied jäävad tihti avanemata. Eestis võib muguljuurt ti-

hedamini kohata läänesaartel ja mandri läänerannikul. Kui kõigil teistel meie mugulaga käpalistel on öitsemise ajal kaks mugulat – tumedam vana ja heledam noor –, siis öitsval muguljuurel on mugulaid vaid üks. Mugulast kasvavad välja maa-alused võsundid ja nende tipus tekivad suve lõpuks uued mugulad. Sügisel emataim sureb. Muguljuur kasvab niisketes soostunud kasvukohtades, lubjarikkal pinnasel, rannaniitudel, kadastikes. Eestis on levila põhjapiiril. Liigi

üldareaal asub Euraasias keskmistel laiuskraadidel.”

„Kas muguljuur on ka looduskaitse all?” päris Nähka. „On küll,” kinnitas Juulimemm. „Kõik Eestis kasvavad orhideed kuuluvad 1983. aastast looduskaitse alla. Muguljuur kuulub kaitsealuste liikide teise kategooriasse, mis tähendab, et liik on „ohulähedane”.”

„Mul on ikka veel palju avastada selles imelises taimemaailmas!” hüüdis Nähka ja hakkas muguljuure öit põhjalikumalt luubiga uurima.

Arte Gümnaasiumi näitusel

Elis Teiss
August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi 8. klassist

MEIE RÕÕM

Vaata välja, mida sa näed?
Kas tuulist kevadet,
sooja suve, külma talve
või hoopis porist sügist?

Kas sa siis ei näe
kollast päikest,
sulanud lund,
rohekaid kuuski
ja kilkavaid lapsi?

Kas sa siis ei tea,
mis see on?
Vahel majanurgas leidub
mõni maikelluke.

Kas sa siis ei tea?
See on ju meie mõnus, päikeseline
ja kallis kevad!

Tarmo Vaarmets

APRILL!

Hoi a nüüd piip ja hoi a ka prill,
naljaga pooleks algab lustlik aprill!
Lumememme varbal suur vesine vill,
luurab meid iga pöösa alt lill.

Pikema ninaga õnnistab sind
pisike, kuid terava nokaga lind.
Hõikab selja tagant sul tir-tirilill,
pöörad kui pead, käes ongi aprill.

Teistele tempusid visata võib,
iseenda üle aga muigame kõik.
Aprill lihtsalt ongi üks selline kuu,
kus pikk on nina, naerune suu.

Kullo Kunstistuudio Lastegalerii näitusel

Fotod: Arne Ader

KÕRVUKRÄTS

Peep Veedla

Vahva nimi sel linnul. Lind ise on ka põnev tegelane. Ja üldse mitte selline, kes peidab end metsasügavustes. Ta võib suisa meie koduaeda elama asuda, kui sealt sobivad tingimused leiab. Näiteks kõrge kuuseheki, milles on mõni vana haraka- või varesepesa. Sest just teiste suuremate lindude või oravate kasutatud pesa kohendab kõrvukräts endale elamiseks. Tema pooldab taaskasutust.

Aprilliõhtutel on õige aeg õhtuhämaras kuulata, kas kõrvukrätsu kumedit huikamist on kuulda. Kodu-

kaku õrnast hu-huutamist on kõrvukrätsu huikeid lihtne eristada. Need on üksikud ühtlaste vahedega hõiked: „Huu. Huu. Huu...” Lärmiks läheb juulikuu soojadel suveöödel, kui rätsupojad vahetpidamata toitu nõudes piiksumavad. Tõsi küll, rohkem meenutab see kassipoegade mäugumist kui hiirte piiksumist. Siis on võimatu, et selle toreda naabri olemasolu märkamatuks jääks. Muul ajal aga ei pruugi kõrvikuid tähelegi panna, sest päeval istuvad nad tikksirgena oksal tüve lähedal ning õhtuhämaruses ja ööpimeduses lenda-

vad hääletult. Sellist lendu võimaldavad tema pehmed suled ja hoosulgede tagumise serva eriline ehitus. Lennu ajal laotab kõrvukräts suled harjana laiali ning need summutavad tiibade liikumisest tekkiva heli täielikult. Kui juhtume õhtuhämaruses, enne täielikku pimedat, ligi meetrilaiuse tiibade siruulatusega kõrvukrätsu avamaastiku kohal jahiretkel märkama, tajume tema pehmet lendu silmagagi. Kõrvukrätsu päeval märkamiseks peab aga õnne olema. Ja muidugi teravat silma. Ühel kevadel oli mul selline õnnelik juhus, et märkasin mõne meetri kaugusel kahte kõrvukrätsu remmelgaokstel istumas, teine teisel pool tüve, kõrvad kikkis. Linnud ei liigutanud ja küll oleks hea olnud neid pildistada, kuid pidin leppima suurepärase mälupildiga, fotoaparaati polnud kaasas. Kikkis kõrvad näitasid nende erutatud seisundit ja erutust tekitasin muidugi mina ise oma olemasoluga.

Iga kord nii hästi ei lähe. Kord ehmatasin päeva ajal kogemata kõrvukrätsu lendu ja kohe tormas teda taga ajama paarkümmend varest, kes juhuslikult olid üle lendamas. Jälgisin seda ebavõrdset õhuvõitlust pikalt. Varesed piirasid rätsu ümber ja ründasid igast küljest, kuid räts suutis end kaitsta. Kartsin, et ta ei pea pikalt vastu, aga hoopis varesed hakkasid ükshaaval tüdinema ja lahkuma. Siis, kui oli ründama jäänud veel vaid kaks varest, muutus jõudude vaherkord ning räts asus omakorda vareseid taga ajama. Olin rõõmus, et räts vastu pidas.

Kui juhtume kõrvukrätsule lähedale nii, et tema istumiskoha ümber tiire saab teha, saadab ta meid pilguga pikalt, tema kael võimaldab pead keerata lausa 270 kraadi! Peas kikitavad sulgkõrvad on rätsul aga vaid kaunistuseks, sest tema tegelikud kõrvad paiknevad hoopiski pea külgedel ning need on tal väga terased. Oma suurepärase kuulmisega suudab kõrvukräts kõige vaiksemagi uruhiire piiksumise pika vahemaa tagant ära kuulda ning just närilised tema põhilise menüü moodustavadki. Lindude osakaal on tema toidulaual tühine. Poegadele aga püüavad kõrvukrätsud putukaidki.

Praegu on kõrvukrätsude pulmaaeg ning seepärast tasub kultuurmaastikus õhtuti tähelepanelik olla, kas on huikamist kuulda või rätsude pulmalendu märgata. Pulmalennul võib kõrvukräts tõusta kõrgele, lüües iga neljanda tiivalöögi järel tiibu kokku. Huu!

Aprilliõhtutel on õige aeg õhtuhämaras kuulatada, kas kõrvukrätsu kumedat huikamist on kuulda. Kodukaku õrnast hu-huutamisesest on kõrvukrätsu huikeid lihtne eristada. Need on üksikud ühtlaste vahedega hõiked: „Huu. Huu. Huu...“

TÕNU TRUBETSKY (1963)

Jaak Urmet

Tõnu Trubetsky on eesti laulja, helilooja ja luuletaja, kes on eelkõige tuntud kui punkrokkansambli Vennaskond esifiguur. See bänd alustas tegevust 1984. aastal ja tegutseb siiani, tänapäeva Eesti muusikaelus on Vennaskond üsna varjul, aga 1980ndate lõpus ja 1990ndatel oli see Eesti üks parimaid ja armastatumaid rokkbände. Vennaskonna muusikal ja Trubetsky isikul oli eesti tollasele noorsoole väga suur mõju, nii suur, et ei ole põhjendamatu nimetada seda bändi legendaarseks ning selle laule eesti punkmuusika ajatuks klassikaks – paljud neist on üldrahvalikult tuntud, „Pille-Riin” ja „Insener Garini hüperboloid” on liikumas isegi laulupidude kavasse.

Vennaskond kasvas välja Mustamäe ja muu Tallinna punkliikumisest ning bändi lauludega on lahutamatu seotud anarhia idee. Seda, mis on punk ja mis on anarhia, on siinkohal keeruline lühidalt kirjeldada, aga põhimõtteliselt ei eksi palju, kui öelda, et anarhia on selline ühiskonnakorraldus, kus ei ole „seadusi, kohtuid ja vanglaid”, selle asemel lähtuvad inimesed elamisel loomulikust õigusest ja enesestmõistetavatest piiridest. Ja punkar on selline isik, kellele niisugune eluviis väga meeldiks. Punkmuusika on tavaliselt sellist sorti

kiire, metsik ja vihane muusika, kus solist annab otsekoheses keeles teada, mida ta ühiskonnast või millestki muust arvab. Aga punkliikumisest ja anarhia lembimisest võib välja kasvada ka natuke teistsugust muusikat kui kiire, metsik ja vihane. Vennaskond ongi kõike muud kui tavaline punkmuusika. Siin on ilu ja romantikat, unistust ja lüürilisust, mässumeelsust ja armastust, loodust ja kaugete aegade meenutust, anarhiat ja ajalugu, fantaasiat ja nooruslikkust. Vennaskonnas kohtuvad uhkeldav rokk ja väljakutsuv punk, käratsev elektrikitarr ja nukrutsev viiul, akordion ja süntesator, see muusika on väga rikas ja eripalgeline, tulvil

Vennaskond ongi kõike muud kui tavaline punkmuusika. Siin on ilu ja romantikat, unistust ja lüürilisust, mässumeelsust ja armastust, loodust ja kaugete aegade meenutust, anarhiat ja ajalugu, fantaasiat ja nooruslikkust.

ilusaid, meeldejäävaid meloodiaid ja kitarrisoosid, mille eest on tihti hoolitsenud Vennaskonna kitarrist, eesti muusik ja helilooja Allan Vainola. Vennaskonna lauludel on sõnad, milles on midagi, need ei ole tühjad ja mittemidagiütlevad, nagu me võime tavaliselt kuulda popmuusikas. Nii „Pille-Riini” kui ka „Insener Garini hüperboloidi” puhul on sõnadeks Trubetsky luuletus ja viis välja mõeldud Vainola poolt.

Vennaskond oli eriti populaarne eeskätt noorte seas. Muidugi ei saa öelda, et kõik noored oleksid seda fännanud, Vennaskonna fännid olid teatud kindlat tüüpi noored. Need olid noored, kes vahel jäid elu üle mõtlema ja kes ei tahtnud massi sulanduda, noored, kes tahtsid oma valikuid elus teha ise, selle asemel, et koos massiga mugavalt ja millelegi mõtlemata kaasa loksuda. Need noored lugesid raamatuid, teadsid asju ja julgesid erineda. Nad olid kindlasti täis nooruslikku mässumeelsust – ega saa öelda, et nad olid kukupaid, kellega kellelgi ei olnud probleeme. Nad olid väljakutsuvad ja trotsi täis, mida rõhutasid riietuse ja käitumisega. Aga kindlasti ei olnud nad seejuures halvad, nad ei olnud mingid pätid, laaberdised ja kurjategijad. Selliseid noori, kes tahavad ja julgevad olla teistmoodi, kui krunniga tädikeseid ja pintsakus onukesed õigeks peavad, on vist olnud igal ajajärgul, ehkki erinevatel aegadel on see välja näinud erinevalt. Just niisuguste noorte inimeste seas oligi Vennaskond 1990ndail meeletult populaarne. Selles osas võis temaga mingil määral võistelda üks teine rokkbänd Metro Luminal, mille laulja ja kitarrist oli samuti Allan Vainola. Selle bändi muusika oli aga vägagi erinev Vennaskonna omast.

Millega siis Vennaskond fänne võlus? Üks oluline tegur oli kindlasti see, et Vennaskonna laulude sõnad ei olnud sisutud ja tühjad, neil oli kuulajale midagi öelda, neist oli midagi leida. Paljude Vennaskonna laulude sõnadeks on Trubetsky luuletus, aga sama palju kasutati ka teiste eesti luuletajate loomingut, kes samuti kõnelesid noortele noortest või ütlesid midagi väljakutsuva lihtsusega, nagu näiteks Arvi Siig ja Priidu Beier. Silma, õigupoolest kõrva torkab, et väga sageli näitavad Vennaskonna laulud kuulajale mingisugust ilusamat või paremat maailma või elu, mis asub meie igapäevase ja halli maailma kõrval, ning kutsuvad sinna endaga kaasa, see ilusam ja värvilisem elu on ainult teekonna kaugusel, hakka vaid minema. Näiteks laulus „Kosmosesügis” (viis ja sõnad Trubetskyt):

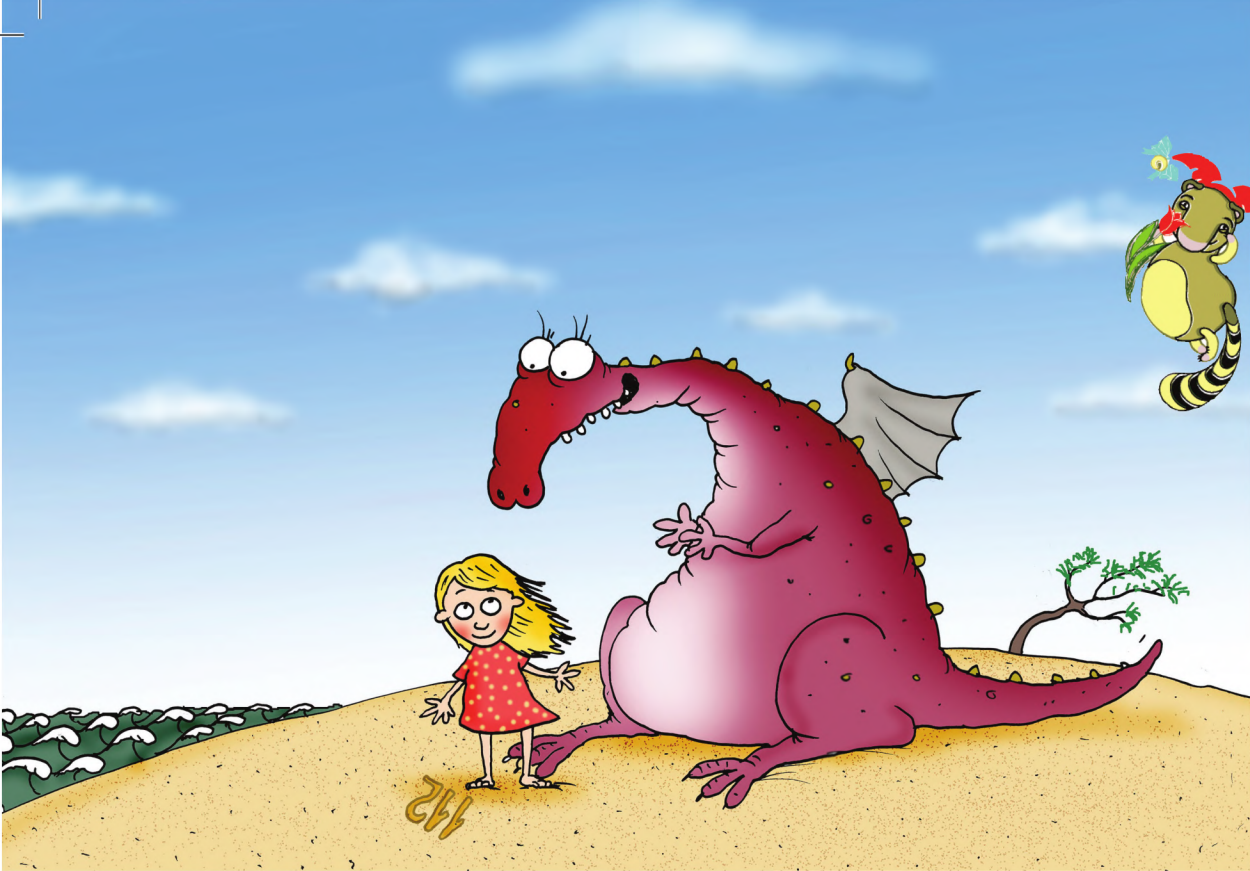
*Me lahkume tuledes kosmoselaevas
ning just nagu heledat tähte näed taevas
siis, kui me siit lahkume, kui enam pole
meid. Enam ei olegi siin. (---)*

*Kui haab poetab tuules veel rohekaid lehti,
me läheme sinna, kus raha ei kehti,
me läheme sinna, kus puudust ei ole.
Meid enam ei olegi siin.*

Need ei ole mingid põgenemiseemeelolud. Need ja teised sellised laulud rääkisid hoopis sellest, et elu ei pea olema ainult tuim oleskelu ja raha teenimine, ei, elus peab olema ka fantaasiat, romantikat, vabadust ja unistusi, nagu ka jaksu unistuste täitumise poole vähemalt püüelda. Just sellise sõnumi noppisid siit üles need noored ja rahutud mässumeelsed poisid ja tüdrukud, see sõnum võimendas nende endi sisemisi soove ja mõtteid, andis väärt suuna, kuhu poole energia saaks pulbitseda. Sama ärgitas „Nüüd mingem siit, veel koidu eel!”, mille sõnad on võetud Tolkieni „Kääbikust” ja eesti keelde tõlgitud Harald Rajametsa poolt (viisi autoriteks Trubetsky ja Vainola):

*Nüüd mingem kähku, kõigest väest,
ning üle mitmest süngest mäest,
kus udud maas, et võita taas
me kuld ja kandle lohe käest.*

Veel paistab Vennaskonna lauludest ja Trubetsky tekstidest välja see, et maailm ei tähenda nende jaoks mitte riike, riigipiire ja rahvusi, vaid eelkõige linnasid ja inimesi. Seegi läheb kokku anarhia ideega. Ja väga veetleval moel – lõppude lõpuks ei ole ju kosmosest näha ühtki riigipiiri, need on ainult inimeste joonistatud maakaartidel, ja inimesed on üle Maa samasugused, sõltumata keelest, elupaigast või nahavärvist. Tõnu Trubetsky ise on väga huvitava põlvnemis- ja elulooga isik. Ta on pärit Ida-Euroopa vanast aadlisuguvõsast ja tema esivanemad on katkematult kirja pandud kuni 11. sajandini välja, tema kaugete esiisade ja nende lähisugulaste seas on olnud isegi kuningaid ja ministreid. Trubetsky vanavanaisa tuli Eestisse Poolast. Seejuures on Tõnu Trubetsky pärit lihtsast perest, kus isa oli autojuht, nii et troonide ja kroonidega ei ole Tõnul isiklikult pistmist olnud. Muusika tegemise ja kunsti harrastamise kõrvalt töötas ta üksvahe hoopis müürsepa, laadija ja elektrimontöörina. Samuti on ta lõonud kaasa multifilmide joonistamisel ja teinud kirjastuses toimetajatööd. Hiljem on ta vahelduseks muusika tegemisele kirjutanud pakse raamatuid anarhia ja eesti punkmuusika ajaloost, ka seiklusromaane. Seega on tema looming ja töö mitmekesine. Aga suurkuju on ta eelkõige muusikuna ja luuletajana, ansambli Vennaskond asutajana, lauljana ja juhtfiguurina.

Urmas Nemvalts

LOLA JA LOHE

Markus Saksatamm

Tuul oli tõusnud ning meri kohises. Lainetele tekkisid valged vahuharjad.

„Täna on ohtlik supelda,” teatas Lola, väike terane tüdrukunääps. Tema kõrval istus pirakas lohe, Lola-plika parim sõber. „Kas sa ka tead, Lohe, et kui keegi hädas on, tuleb teda aidata?”

Lohe kallutas pea viltu ja mõtles hetke.

„Mina võin aidata küll,” lubas ta.

„Kuidas sa seda teed?”

„Joon mere tühjaks, siis ei saa sinna ära uppuda.”

„Kas sa oled arust ära või?” Lola puhkes naerma. „Sa ei suudaks kogu merd tühjaks juua. Uppuja tuleb hoopis veest välja tuua ning anda talle esmaabi. Näiteks teha kunstlikku hingamist.”

„Seda ma vist oskan,” arvas lohe enesekindlalt, tõmbas kopsud õhku täis ning purskas välja väävililõhnase tulelegi.

„Ei, nii ei lähe!” manitses Lola. Lohe proovis uuesti: ta võttis tüdruku täispuhutava rannapalli, tõstis selle huulile, puhus ja... Põmm! – lõhkes pall kõva pauguga.

„Abistada tuleb tasa ja targu,” noomis Lola Lohet. „Muidu teed kasu asemel kahju. Kindlasti peab heelistama numbril üks-üks-kaks ja kutsuma abi. Kas jäi meelde?”

Lohe muutus morniks. Ta löi silmad maha ja tunnistas: „Seesamune, et... Mina oskan ainult üheni lugeda.”

Lola oli väga abivalmis tüdruk. Ta joonistas varbaga liivale numbril **112**. Nüüd võis ka Lohe soovi korral abi kutsuda.

„Päästmine on maru tähtis,” kuulutas Lola, „seda tuleks lausa õppida.”

„Mina ei viitsi õppida,” nurises Lohe. „Mina tahan mängida.”

Lola näole ilmus võidurõõmus naeratus. „Just nii me teemegi, Lohe!” kilkas ta. „Õpime hädasolija päästmist läbi mängu.”

„Kas siis nii ka saab?” kahtles Lohe. Nägi siis, et Lola noogutab, ja küsis: „Kunas me pihta hakkame?”

„Kohe praegu,” hüüdis tüdruk. „Ja kutsume ka kõik teised mängu.”

PROOVIMÄNG

On ilus suvepäev. Sa oled koos klassikaaslastega rannas. Korraga märkad madalas vees liikumatult lebamas üht oma väga head sõpra. Ühiselt jaksate ta kaldale tirida. Kannatanu ei reageeri küsimustele ega liiguta. Mismoodi sa edasi talitad? Millised on korraldused, mida jagad oma kaaslastele? Kirjelda oma tegevuskava järjekorras.

NB! Vastuseid ei maksa saata ajakirjale Hea Laps. Tegemist on veebimänguga, milles on võimalik osaleda aadressil meregrupp.ee/lolajalohe, kus on avatud ka foorum. Kui vastused on laekunud, siis olukord mängus muutub ning osalejale tuleb juba uusi otsuseid langetada.

Vihje: võid küsida nõu vanematelt, õpetajalt ja sõpradelt. Või otsida vajalikku infot internetist. Kivi kotti!

**CHRIS
PRATT**

**ZOE
SALDANA**

**DAVE
BAUTISTA**

**VIN
DIESEL**

**BRADLEY
COOPER**

**KURT
J.A. RUSSELL**

JUHIKS SÜNDINUD

DREAMWORKS

BEEBEE

KINODES 14. APRILLIST

MARVEL STUDIOS

GALAKTIKA VOL. 2

KINODES 28. APRILLIST

VILTRIIDEST MUNA-ALUS

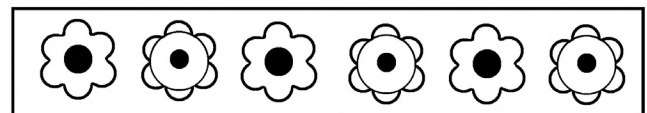
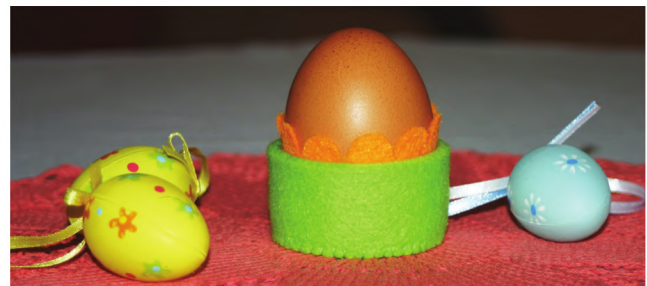
Lully Gustavson

Kui tahad oma armsaid lihavõttepühade hommikul üllatada omavärvitud munadega ja oled värvimisel arvestanud iga pereliikmega eraldi, siis tee üllatusmunadele värvilised alused. Neid on sul võimalik panna täpselt igaühe taldriku juurde.

Selleks:

1. Lõika viltriidest kaks erinevat värvi riba, arvestades munade suurust. Välimine riba peaks seesmisest ribast mõned millimeetrid pikem olema. Seesmine riba tee 1 – 2 cm laiem ja lõika see pealt kas laineliseks või siksakiliseks või hoopis rohukujuliseks.
2. Õmble kumbki riba eraldi toruks kokku.
3. Aseta väiksem toru suurema toru sisse.
4. Õmble mõlemad torud altservast nõõpaugupistega kokku.
5. Aseta toru lauale ja pane värvitud muna selle sisse.

Toredaid pühadeaskeldusi ja rõõmsaid pühi!

Välimine riba

Seesmine riba a

Seesmine riba b

HÜPNOOSITRIKK

Mustkunstnik **Ande**

Uinu oli alati olnud veidi salapärane poiss.

Nii ei tulnudki lastele väga suure üllatusena, et tema salahobiks on hüпноос. Inimesele, kes veedab suurema osa oma päevast unenäomaailmas, tundus see igati sobilik.

Siiski ei tahetud uskuda, et Uinu päriselt ka kedagi ära hüпноосeerida suudab. Võib-olla vaid iseennast, aga teisi küll mitte.

„Keda sa ära hüпноосeerida suudad?” küsis Kassandra Uinult.

„Ükskõik. Keda ma vaid tahan...” vastas poiss enesekindlalt haigutades.

„No aga keda sa oled juba hüпноосeerinud?” uuris Ehmund, ärevusevärin hääles.

„Veel mitte kedagi... Ennast küll, aga teisi ei ole veel tahtnud.”

Seda, kuidas Uinu keset tundi üles ärkab, väites, et oli ennast hoopis ära hüпноосeerinud, oli nii mõnigi kord juhtunud. Ning kuigi ka siis oli poiss seda tõestada lubanud, oli kõik vaid klassikaaslaste naeruturtsatustesse mattunud.

„Jama jutt!” hõikas Neve-Rever. „Isegi kui saaks inimesi hüпноосeerida, siis sina seda küll ei oskaks!”

„Las Uinu demonstreerib meile hüпноосi,” sekkus Leiger. „Teed äkki mingi katse?”

„Midagi võin ma ju proovida...” nõustus Uinu. „Kas keegi on vabatahtlik?”

Lapsed pakkusid välja, et Kardo võiks küll lasta ennast hüпноосeerida. Ta oli suur poiss, keda ei tohiks olla niisama lihtne mõjutada. Samuti teadsid kõik, et hüпноосile allumiseks on oluline keskenduda. Kardo aga mõtles pea alati söögist – ning sellelt tema mõtteid mujale rebida ei olnud sugugi lihtne.

Kardo oligi nõus.

„Pane oma käed sõrmseongusse ja suru tugevalt-tugevalt kokku,” juhendas Uinu klassivenda.

Poiss tegigi, nagu palutud. Uinu vaatas Kardole sügavalt silma ning kõneles rahulikult: „Sa tunned kummalist rõõmu, kummalist vabadust. Su pea muutub selgeks ning sa oled valmis alluma minu antud käsklustele. Ma ei taha, et sa midagi halba teeksid. Sa võid proovida vastu võidelda, aga su alateadvus teeb ikkagi nii, nagu mina tahan.”

Kõik lapsed kuulasid Uinu sõnu vaikides. Tõtt öelda ei olnud nad kunagi varem kuulnud poissi nii pikalt rääkimas. Ka Kardo tundis mingit kummalist rahu.

„Tõsta nüüd oma nimetissõrmed üles,” palus Uinu.

Kardo tegigi pikemalt mõtlemata nii, nagu palutud.

„Ma tahan nüüd, et su sõrmed hakkaksid aeglaselt teineteise poole liikuma. Ükskõik, kui kõvasti sa ka vastu ei punniks, kuulavad su sõrmed minu sõna ning liiguvad seni kaua teineteise poole, kui kokku puutuvad.”

Laste suureks üllatuseks nii oligi. Kardo küll püüdis seda takistada, ent tema tahte vastaselt hakkasid üles tõstetud nimetissõrmed aeglaselt teineteise poole liikuma. Nad jäid seisma alles siis, kui omavahel kokku puutusid.

Kõigile paistis, et Uinu tõepoolest suudabki teisi hüпноосeerida.

Kuidas Uinu seda tegi?

See trikk on täielikult isetöötav. Kui surud käed sõrmseongusse kokku ning tõstad seejärel nimetissõrmed, hakkavad need iseenesest teineteise poole liikuma, kuni puutuvad kokku. Proovi järele!

SUVIST NOORTE LAULU- JA TANTSUPIDU KAUNISTAB PEREMÄRK

XII noorte laulu- ja tantsupidu

30. juuni - 2. juuli 2017

mina jään

Noortepeo peremärk peidab endas tegelikult kuut erinevat märki:

Ringiga on mustrites tähistatud eluringi, aastaringi, ka päikest. Usuti, et ring tugevdab väge. Sellised ümmargused ja kõverate joontega peremärgid olid eriti levinud rannikul, mere kaldal. Meie peremärgis ütleb ring: *minu aeg*.

Kaldu rist on hinge sümbol ja kaitsemärk. Selline sirgetest joontest peremärk oli eriti levinud merest eemal, sisemaal. Meie peremärgis ütleb kaldu rist: *minu inimesed*.

Silmusnelinurk on kestmise, katkematuse, kordumise, sugupõlvedevahelise ühtekuuluvuse märk. Silmusnelinurk omab ka maagilist tähendust – usuti, et see hoiab halva eemal. Meie peremärgis ütleb silmusnelinurk: *minu juured*.

Kaheksanurkne märk tähistab kaheksat ilmakaart. See on nagu kompass, mille järgi leiad alati oma maa ja oma kodu. Sellist kaheksanurka on peetud tasakaalu, üksmeele ja õnnemärgiks. Kas teadsid, et kaheksa erinimelist ilmakaart leidub lisaks eesti keelele vaid vähestes keeltes? Kas oskad nimetada kõik 8 ilmakaart? Meie peremärgis ütleb kaheksanurk: *minu maa*.

Ruut meie peremärgi keskel on nagu koduaken. Selliselt on tähistatud mustrites kodu, allikat, lätet. Ruudu neli nurka sümboliseerivad mustrites nelja põhielementi: tuld, vett, õhku ja maad. Meie peremärgis ütleb see ruuduke: *minu kodu*.

Kriips ja **täpp** lisati olemaosolevale peremärgile siis, kui näiteks poeg võttis isalt talu üle. Sellega näidati põlvest-põlve edasikestmist. Meie peremärgis on peidus 8 kriipsu ja 4 täppi, mis kokku annavad numbri 12 ja see tähendab, et sel suvel peame Tallinnas noorte laulu- ja tantsupidu kaheteistkümnendat korda.

Hundihambakiri löigati noaga tsälgutades puust esemetele. Arvati, et hundihambakiri kaitseb õnnetuste eest!

MIS ASI ON PEREMÄRK?

Arvata, et vanad eestlased ei osanud kirjutada, on veidi ekslik. Kui ammustel aegadel oli kirjaoskus vähe levinud, väljendasid inimesed end kirjamise ehk esemete kaunistamise kaudu märkidega – sümbolite ja ornamentidega.

Sümbolitel ja ornamentidel oli oma jõud ning tähendus, mis pakkusid kaitset ja väge.

Ammustel aegadel, mil inimesed hakkasid koos põldu harima, karja kasvatama ja kala püüdma, tekkis vajadus oma pere esemete eristamiseks teiste omadest. Selleks kasutati igale perele ainuomast märki – peremärki.

Peremärgis on sageli ära tuntavad elemendid nagu rist, viisnurk, kalaroog jms.

Sama küla peremärgid pidid üksteisest erineva, kuna vastasel juhul võisid talgutööde käigus või laenamise puhul tööriistad teise pere asjadega vahetusse minna.

Peremärke kasutati igasugu liikaval varandusel: rannakülades kõige enam meretarbetel nagu kalavõrgud, aerud, mõrravaid jm., samuti käsitöö- ja majapidamisriistadel. Peremärgiga ilustati pulma- ja kosjakakkusid ning tähistati merele kaasa võetud leiba.

Heal lapsel mitu nime – rahvapärased on peremärke kutsunud veel õuemärgideks, majamärgideks, võrgumärgideks, puumärgideks, talumärgideks ja viljakotimärgideks.

KAARI SIEMER,

Eesti Rahva Muuseum

Sandra Vungi retseptid ja fotod

Mulle on eluajaks meelde jäänud, et koolilapsena olid 23. aprillil ehk jüripäeval mul põlvpuksid jalas. Nii ma arvestangi siiani selle järgi, et no selleks ajaks peaks juba nii soe olema, et saab lühemaid pükse kanda. Kes ei tahaks siis rohkem sooja päikest pärast pikka pimedat talve? Aprilli puhul on mul teile pakkuda kaks suurepäraselt kevadist, värvilist ja tervislikku retsepti, mis on juhtumisi ka väga maitavad.

KOKKA ISE!

Lihne ja maitsev nuudliroog

Ma ei teagi kedagi, kellele nuudlid ei meeldiks. Minu arust üks ääretult mõnus toit – ja kui palju on erinevaid võimalusi! See retsept on väga lihtne ning porgandit ja sibulat ju ikka vast kodus leidub. Soovitan soojalt proovida!

- 250 g keetmata nuudleid (tavalisi või riisinuudleid)
- 2 sibulat
- 1 suur või kaks keskmist porgandit (170 g)
- 1 sl peeneks hakitud ingverit (võib ka ära jätta)
- 2 - 3 sl õli
- 3 küüslauguküünt
- pool teelusikatäit soola
- 2 - 3 sl sojakastet

Aja potis vesi keema. Lisa nuudlid, keera kuumus maha ja jätta nuudlid paariks minutiks kaane alla paisuma. Seejärel kurna, loputa korraks külma veega ja lõika nuudlid väiksemaks, et need pärast paremini ülejäänud koostisainetega seguneks. Kasuta lõikamisel kääre või suurt nuga. Mina lõikasin sea samas metallisõela sees.

Koori sibulad, lõika pooleks ja viiluta. Koori porgand ja lõika ribadeks. Koori ingver ja haki peeneks. Aja pann kuumaks ja vala sinna õli. Lisa sibulaviilud ja prae paar minutit. Lisa porgandiribad ja ingver ning prae veel paar minutit. Lisa hakitud küüslauguküüned ja sool. Prae minutike. Nüüd lisa nuudlid ja sojakaste. Sega ja prae minut-paar. Maitse ja lisa vajadusel sojakastet. Serveeri!

Kosutav tsitrusesuuti

Selles hüvas smuutis kasutasin mina veriapelsini. Ei tasu nimest ära kokkuda, sest ilikagi verd see maitsev puuvili siiski ei sisalda. Nimetus on pandud värvi järgi, sest võrreldes tavalise apelsiniga, on veriapelsin seest punakas. Kui seda poest ei leia, sobib väga hästi ka tavaline apelsin või mandariin, et C-vitamiini oma kehasse ammutada!

- 2 suurt küpset banaani
- 2 väikest veriapelsini, tavalist apelsini või mandariini
- pool viilu sidrunit koos koorega
- 240 ml vett

Koori banaanid ja apelsinid, rebi tükkideks ja aseta kannmikserisse koos sidruniviilu ja veega. Blenderda minut-paar, kuni tekib ühtlane kreemjas smuuti. Tarbi kohe või võta pudeliga kaasa.

				Tuuli	suured paksu- nahalised loomad	ujumine + rattasõit + jooks	Elon Musk	lebama, pikutama
				palitu				
				Martin				
				riik Aasias <i>Myanmar</i>				
				... ei anna uuta kuube			Marta	
				tõstemasin			Nord	
				lapik kala munaröög			meeter	
							hülge jäsemed	
teisipäev	rohekate luudega sale kala	rõnga- kujuline täht		Kaitseliit				
Uno Leiese lasteraamat <i>laul</i>	tema	ühe täpiga täht		... lakkuja <i>pugeja</i>				
				vanuses				
								Kati
Rooma number 1000		laevamees, meresõitja						
uusaeg		Ernst						
Lea	riik Euroopas						volt	kaptenile järgnev ohvitseri aaste
	ronimis- vahend						sekund	
Eesti Raadio		Talvi		teadmiste (oskuste) kontroll				
		2 × täht		Emilie				
tegu kellegi abistamiseks							Leonardo ..Vinci	
Roald							emane lammas	
				Albrecht Dürer	kordam- inek; menu			Juhan
					valuhüüd			2 × täht
tee		suur vaat					see või ...	
Umberto Eco		aar					aasta	
võitleja Vana- Rooma võitlus- mängudel								

Ristsõna koostas Ilmar Trull

Vastus saada toimetusse enne **5. maid 2017!**
Parimatele auhinnaks „Juku juntsüklopeedia“

MÕISTATA

VÄIKE APRILLIIN

#92
03.2017

Lembitu mõistatus

Ühel ilusal päeval jäi Uinu keset tundi magama. Tegelikult ei olnud selles midagi ebaharilikku - ta jäi pea-aegu igas tunnis magama.

Ometi võpatas poiss silmi avades: "Ma ei maganud! Ma hüpnotiseerisin enda hoopis kogemata ära..."

Kui klassikaaslased naerma turtsatasid, küsis ta: "Te ei usu? Tahate, ma hüpnotiseerin teid ka ära?"

Vastust ootamata koukis Uinu taskust pendli ja hakkas seda keskendunult kõigutama.

Klass sumises aga edasi, kosta oli nii naerurtsakaid kui ka hõikeid.

"Tasa! Te lõhute selle ära!" hüüdis Uinu ärritunult.

Mille lapsed iga oma sõnaga purustasid?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et Vanemuise teatri juht Karl Menning palus publikut näitlejatele etenduse keskel mitte plaksutada, kuna see purustaks näitleja loodud atmosfääri.

Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega terve kuu - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

Mõistatuse koostas Ande

1. Kõrvkräts võib oma pead pöörata kuni

- a) 270 kraadi
- b) 27 kraadi
- c) 72 kraadi

2. Muguljuur on kuulutatud Eestis selle aasta

- a) roosiks
- b) orhideeks
- c) kartuliks

3. Saksa koolilaste pikapäevarehema kutsutakse

- a) pärastlõunamaaks
- b) hommikuringiks
- c) keskpäevasaareks

4. Tõnu Trubetsky 1990. aastatel populaarne bänd kandis nime

- a) Seltskond
- b) Meeskond
- c) Vennaskond

5. Sten Roosi muinasjutuvõistlus toimus tänavu

- a) 5. korda
- b) 25. korda
- c) 20. korda

6. Rahvusvaheline teenistuskoerte tähis on

- a) C 10
- b) K 9
- c) P 19

7. Politsei embleemilõvi hõbedane värvus sümboliseerib

- a) jõudu ja osavust
- b) ausust ja julgust
- c) kiirust ja korraarmastust

8. Brittide 2009. aasta 1. aprillil reklaamitud „uus“ puuvili kandis nime

- a) pinana
- b) anuna
- c) spanina

Vastused saad välja uurida just sellest ajakirjanumbrist.

Ootame vastuseid hiljemalt 5. maiks 2017! E-kirjade puhul palume lisada oma kodulinna või -küla nimi, ja muidugi ka iseenda ees- ja perekonnanimi, muidu ei saa me ju preemiaid välja jagada.

Õigete vastuste saatjate vahel loosime välja lahedaid auhinnaraamatuid.

Arte Gümhaasiumi näituselt

Leiutas ja kogus **Jüri Paet**

PAETISME

Kus viga näed laita, seal tule ja vaiki.

Need, kes tahavad omi mõtteid vaka all hoida, peavad vakka olema.

Kandke kraeta särke, siis ei saa keegi midagi teie kraesse ajada.

Järelnaksuga ostmisel tuleb teha ettemaks.

Hädavale on see, kui ütled, et sul on häda, kuid tegelikult häda ei olegi.

Kui uppuja haarab ölekõrrest, milleks siis vetel-päästjat vaja on?

Kodukana lemmiktoit on kukesupp.

Kui naine korraldab mehele kodus sauna, saab ta alati ka korraliku peapesu.

Lao tühjendamisel tehakse tühja tööd.

Täiskoormusel töötavad ainult koormahobused ja eeslid.

...

Ärge vaielge, sest vaidluses sünnib tõde.

Kui sulle tundub, et kõik inimesed on hulluks läinud, siis pöördu arsti poole.

Lõppude lõpuks tuleb sellele ka lõpp.

Seni, kuni leiad endale koha päikese all, on juba õhtu.

Ka viimane lurjus unistab saada esimeseks.

Ärge põletage enda ees olevaid sildu.

Mees on pea, naine kõik ülejäänud.

Mees peab olema ahvist veidi sümpaatsem.

Kala vihkab kalameest juba kaugel.

NAERU-USS

*
Hiirepapa küsib pojalt: „Mida sa seal nii isukalt närid?“
„Anekdoodikogumikku, issi!“
„Selline see tänapäeva noorus on,“ vangutab hiireisa pead.
„Mina närisin sinu vanuses juba pakse filosoofilisi teoseid!“

*
Jänese poeg uurib ema käest: „Naabri poiss ütles, et nende pere lapsed sündisid kõik kapsalehe all. Kas mind leiti samuti kapsamaalt?“
„Oh ei, lapsuke!“ kinnitab jänkuema. „Sind leiti hoopis mustkunstniku kübarast!“

*
Okassiga läheb juuksurisse.
„Ja missugust soengut te täna soovite?“ küsib juuksur.
„Midagi lihtsat ja elegantset,“ lausub okassiga. „Näiteks siilipead!“

Mustamäe Laste Loomingu Maja näituselt

*
Juku on koos isaga loomaaias.
„Mis sa arvad, poeg: mida need jaaguariid meile ütlesid, kui nad oskaksid inimkeeles rääkida?“ küsib isa.
Loomade talitaja, kes neist parajasti möödub, ütleb muiates:
„Küllap nad ütlesid teile, et nad pole jaaguariid, vaid hoopis leopardid!“

*
„Isa, kas sa tead, missugused loomad söövad sabaga?“
uurib Juku.
„Ükski loom ei söö sabaga!“ naerab isa.
„Otse vastupidi: kõik loomad, kellel saba taga, söövad sabaga – või tahad sa öelda, et nad võtavad söömise ajaks saba ära?“

*
Miks kaelkirjakul on nii pikk kael?
Sellepärast, et ta pea asetseb väga kõrgel.

*
Miks sebrad kannavad triibulisi ülikondi?
Sellepärast, et ruudulised neile ei meeldi.

*
Mida ütles hobusevarss, kui nägi esimest korda sebrat?
„Miks see hobu käib päevad läbi pidžaamaga?“

*
Miks tänapäeva lehmadel ei ole enam kelli kaelas?
Nad kasutavad nutitelefone.

*
„Ema, kas see on tõsi, et mesilinnukesed teevad mett?“
„Nii see on, Juku!“
„Aga kuidas nad purkidele kaaned peale panevad?“

*
Juku on maal vanaemal külas ja uurib kassi, kes tugitoolis magades nurru lööb.
„Vanaema, vanaema!“ hüüab väikemees ehmunult. „Su kiisu magab, aga ta mootor on tööle jäänud!“

25. STEN ROOSI MUINASJUTUVÕISTLUSE VÕITJAD ON SELGUNUD

Jürikuu alguses annavad Ann ja Ants Roos koos ülejäänud žüriiliikmetega Tallinna Raekojas pidulikult üle Sten Roosi muinasjutuvõistluse tänavused auhinnad. Võistlustööde tase oli väga kõrge, häid ja väga häid muinasjutte oli kolmesaja kirjutise seas palju, nii et žüriil oli auhindade jagamisega tükk tegemist. Uute muinasjuttude tutvustamisega teeme algust juba selles ajakirjanumbris. Siit aga leiate tänavuste võidukate autorite nimed.

I auhinna medali võitis RHEA ROSETTE TÜÜR Tallinna Nõmme gümnaasiumist.

II koha medali pälvis LIISA RAAVEL Lihula gümnaasiumist.

III auhinna medali võitja oli MIA-MAI KALDA Pärnu Sütevaka humanitaargümnaasiumist.

Žürii eriauhindade vääriliseks tunnistati ANDRUS PAJUMÄGI Kambja põhikoolist, ALEKSANDRA VESKE Tudulinna põhikoolist, HENRI RAJU Johannes Volde-
mar Veski nim Maarja põhikoolist, KARMEN PIKK-
METS Lõpe koolist, KRISTINA AURELIA KULLANG
Tapa gümnaasiumist, KARIT TUUSULA MÖLDER
Tudulinna põhikoolist, ANDRI LOBJAKAS ja INDREK
ÜKSVÄRAV Lihula gümnaasiumist, KARMO STAMM
Tallinna Kivimäe põhikoolist ja RUUDI ANGERPIKK
Tartu katoliku hariduskeskusest.

Ergutusauhindade võitjad on JOOSEP LONKS
Lümända põhikoolist, MARIA ELLER Kärkla põhi-
koolist, KIRKE RUMVOLT Võru kesklinna koolist,
RIKO MIHKELSON ja HELENA KATRINA HALTUNEN
Tallinna Kivimäe põhikoolist, REENA ROOS Oru
koolist, HELENA KASE Uuemõisa lasteaed-alkoolist,
VOOTELE METS Saaremaa ühisgümnaasiumist,
KRISTOFER POOLAKESE Tartu Descartes'i koolist,
ANITRA LUKJANOV Türi põhikoolist, ALVAR NIKKEL
Metsküla alkoolist, MARLEEN TILGA Rapla ühis-

gümnaasiumist, KUSTAR ULP Haabneeme koolist,
ROBIN KALDE Lõpe koolist, MARKUS KEVIN OJA-
MÄE Haapsalu põhikoolist, RIIN-ROSANNA UUSEN
Haapsalu linna alkoolist ja KIRSI TAMSALU Paide
gümnaasiumist.

Haapsalu linnavalitsuse auhinna pälvisid LISETT
SAARJÕE Haapsalu linna alkoolist ja RONJA EMILI
VESKI Haapsalu põhikoolist.

Lääne Elu auhinna võitis Haapsalu põhikooli õpilane
ELISABETH SILD.

Läänemaa keskraamatukogu andis oma auhinna
LAURA MÄGILE Palivere põhikoolist.

Hea Lapse poisi auhinna võitja on HENRI POOLAK
Johannes Voldemar Veski nim Maarja põhikoolist.

Hea Lapse tüdruku auhinna laureaat on GRETE
ELEANOR PALGI Tartu katoliku hariduskeskusest.

Hea Lapse pisipõnni auhinna pälvis MERILI VALGE
Jõgeva põhikoolist.

Eesti Lastekirjanduse Keskuse auhinna võitis
KARL ANDREAS KALAMEES Pärnu Sütevaka humani-
taargümnaasiumist.

Eesti Lastekirjanduse Keskuse keeleauhinna
pälvis SAALE MÄGI Laiuse Jaan Poska põhikoolist.

Nagu tavaks saanud, nii andsid ka tänavu žüriiliikmed
välja oma nimelised auhinnad.

Leida Olszaki auhinna võitjad on HUGO TOSS Tudu-
linna põhikoolist ja ANN METS Kehra gümnaasiumist.

Ülle Väljataga auhinna pälvisid LILLJAN VESKE
Tudulinna põhikoolist ja HENDRIK RAND Haapsalu
põhikoolist.

Leelo Tungla auhinna võitja on MARRIN DANIEL
Tõrva gümnaasiumist.

AVASTA ENDAS GEENIUS!

TÄHISTA EVA SUUR LOOMAAED

Kadri Tinn

Kadri Tinn, Janet Laidla

Kui lähed selgel ja pimedal ööl linnavalgusest eemal asudes õue ja vaatad üles, näed sa tuhandeid väikeseid helendavaid täppe. Need on tähed – hiiglaslikud gaasikerad, mis kiirgavad valgust ja soojust meist paljude valgusaastate kaugusel. Üsna kohe näed sa ka, et mõned tähed on heledamad kui teised. Natuke rohkem peab harjutama või teleskoobi appi võtma selleks, et näha seda, et tähed on tegelikult värvilised. Meile heledalt paistvad tähed on valged, sinised, kollased, oranžid või punased.

TÄHTKUJUDE MAAGILINE MAAILM

Selleks, et tähtede asukohti paremini meelde jätta, mõtlesid inimesed ammu-ammu välja tähtkujud, mis on enamasti heledatest tähtedest moodustatud väljamõeldud kujutised. Iga rahvas mõtles välja oma tähtkujud, kuni astronoomid 1922. aastal kokku leppisid, et neid on 88. Tähtkujusid on igasuguseid, aga peaaegu pooled neist on erinevad loomad, linnud, mereelukad ja isegi putukad (täpsemalt 37 88st). Nende hulgas on tavalisi ja meile vägagi tuttavaid tegelasi nagu Vähk, Jahipenid, Väike Peni, Suur Peni, Tuvi, Vares, Luik, Hobu, Kurg, Jänes, Hunt, Ilves, Kärbes, Kalad, Sönn, Suur Karu ja Väike Karu. Lisaks on tähtkujude seas ka

eksootilisemaid elusolendeid nagu Kameeleon, Kaelkirjak, Suur ja Väike Lõvi, Paabulind, Fööniks, Tuukan ja Lendkala. Kui me arvestame juurde ka müütidest tuntud elukad nagu Lohe, Hüdra, Ükssarviku ja tiibadega hobuse Pegasuse, siis saame kokku veelgi suurema loomaaia.

TAEVASED MUINASJUTUD

Paljude tähtkujude kohta räägitakse erinevaid muinasjutte. Tähtkujuna on taevas üks suur kütt nimega Orion. Tal on kaasas ka kaks koera – Suur Peni ja Väike Peni. Orion oli veendunud, et tema on maailma parim, täpsem ja kiirem kütt. Vahel võib uhkustamine aga lõppeda sellega, et keegi paneb su proovile. Nii kutsus Orioni võistluseks välja pisikene Skorpion. Kuulutati välja võistlus, et näha, kas Orion saab noolega Skorpionile pihta, enne kui Skorpion jõuab Orioni oma astlaga nõelata. Skorpion oli aga kiirem, nõelas oma mürgise astlaga Orioni, kes surnult maha langes – ja võitja oligi selgunud. Õnneks aga oli Orionil üks hea ja tark arstiteadlasest sõber Asclepius ehk Maokandja (samuti üks tähtkuju), kes olevat olnud nii tark ja osav, et suutis ka inimesi ellu äratada. Seda ta Orioniga tegigi ning suur kütt sai elu tagasi.

Orion ja Siirius

Need muinasjutud on inspireerinud näiteks Harry Potteri lugude autorit J. K. Rowlingut, kes leidis oma tegelastele nimesid taevakehade nimede hulgast. Suure Peni tähtkujus asub meie tähistaeva kõige heledam täht Siirius, mille järgi sai endale nime Harry ristiaisa Sirius Black. Kas mäletate millise looma kujul ilmus Sirius Harryle? Usutavasti ei ole tegemist juhusega.

TAEVAKAARDIL ORIENTEERUMINE

Kui tähtkujud on välja mõeldud ja lood nende kohta on muinasjutud, siis miks ja kuidas me neid tähtkujusid tänapäeval kasutame? Kokku lepitud 88 tähtkuju jagavad tähistaeva piirkondadeks, nagu riigipiirid jagavad Maa pinna erinevateks piirkondadeks. Kõik heledamad tähed, mis tähtkuju piiridesse mahuvad, saavad oma nimetuse selle tähtkuju järgi kreeka tähtedes. Nii on enamasti kõikide tähtkujude heledamad tähed Alfa või Beeta ja siis tähtkuju nimi. Kui kreeka tähestiku tähed otsa said, siis hakati panema ette numbreid või leidma muid tähistusi.

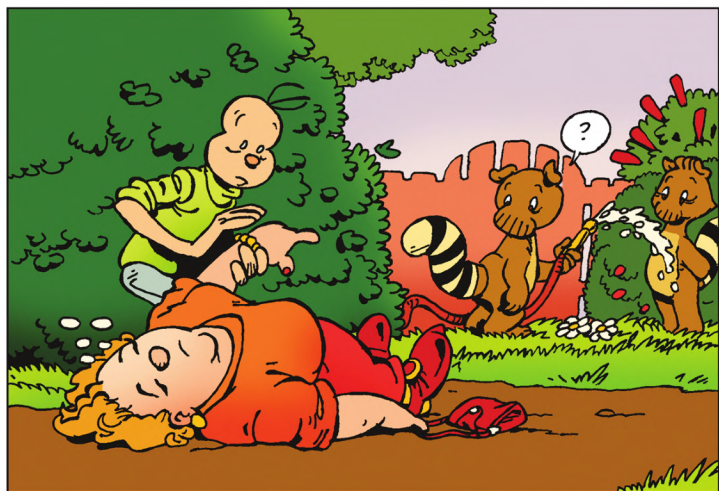
Tähtkujud aitavad täheteadlastel ja huvilistel taevakehasid tähistaevast üles leida. Päike, Kuu ja planeedid liiguvad ühest tähtkujust teise. Kui heledamad planeedid leiame niisama üles, siis tuhmimate planeetide

otsimiseks on hea teada, kus nad parasjagu asuvad. Vahel paistavad taevast haruldasemad vaatamisväärsused nagu sabaga tähed ehk komeedid, supernoova plahvatused, millega mõned tähed oma elu lõpetavad, või noovad, mille käigus täht oma välised kihid eemale paiskab. Nii supernoovad kui noovad paistavad lihtsalt tähtedena. Ka selliste uute põnevate taevakehade vaatlemisel on esimese asjana hea teada, millises tähtkujus need parajasti asuvad.

Tähed ei seisa meie öötaevas paigal. Kuna Maa pöörleb ümber oma telje, siis teevad tähtkujud ööpäeva jooksul taevale tiiru peale. Maa liigub aastaga tiiru ümber Päikese ja seetõttu on meil osa tähtkujusid näha öösel suviti ja teised öösel talveperioodil. Lisaks tuleb mees pidada, et Maa põhjapoolkeral ei näe kõiki lõunapoolkera tähtkujusid ja vastupidi. Seda kõike silmas pidades saab nutikas tähetundja paari minutiga endale selgeks, kas ta näeb seda põnevat supernoovat või mitte ja kuhu ta selleks oma teleskoobi suunama peab.

KÜSIMUS: Põhjanaan ei ole küll väga hele täht, aga ühel põhjusel peame hetkel seda väga tähtsaks. Miks on Põhjanaan meie oluline täht?

Thomas Schelleke

„Boss beebi”

KINOUDISED

ÜKS ÜLBE TITT, KIHUTAJAD, KUREPOISS JA KOSMOSESEIKLUS

Alanud naljakuul ootab meid kauge ja seiklusrikas galaktika, kohtumine ühe nõudliku titega, kes kannab lipsu, ülikonda, väikest kohvrit ja mobiiltelefoni ning kelle on toonud ühte tavalisse perre mingisugune salaplaan. Ja ta räägib Raivo E. Tamme häälega! „**Boss beebi**” koduks on stuudio nimega DreamWorks Animation, kust on maailma jõudnud sellised lustilood nagu „Shrek”, „Kuidas taltsutada lohet”, „Madagaskar” ning „Trollid”. Käesolev tükk jutustab poisist nimega Tim, kelle mugav ja veidi ehk hellitatudki elu pööratakse pea peale päeval, kui ta saab endale väikese venna. Kes võtab koheselt endale kogu vanemate tähelepanu ja ülejäänud majapidamise. Peagi selgub, et Timil on õigus, tegu pole sugugi tavalise beebiga, vaid omamoodi superagendiga, kes saadetud Timi majja kindla ülesandega.

Beebidest tuleb juttu ka kuu teises multikas „**Kurepoeg Rihhard**”. Peategelane Rihhard on tegelikult varblane, kes peab ennast... toonekureks. Muidu poleks ju viga, aga kuidas sa nii pisikeste tiibadega talveks lõunasse lendad?

Veidi suuremate jaoks toob aprillikuu tulist kihutamist bensiniõhnalise möllufilmiga „**Kiired ja vihased 8**”, kus käiakse seekord ära New Yorgis, Islandil ja Kuubal ning minnakse vastamisi eriti ohtliku ja imekauni vastasega (Charlize Theron), kelle vastu on võimetu isegi selle kihutajate kamba juht Dominic (Vin Diesel).

„Kurepoeg Rihhard”

Diesel on sel kuul kinos koguni kahe filmiga, millest järgmises kuuleb küll ainult tema häält. Looks on hoogne kosmoseseiklus „**Galaktika valvurid Vol. 2**”, kus kartmatu Star-Lord ning tema semud ja vaenlased kistakse möllu, kus järjekordselt kaalul kogu galaktika saatus. Ehk nagu sõjakas pesukaru Rocket rõõmustab, võib igäüks päästa galaktika korra, aga kahekordseid päästjaid naljalt ei leia.

Kui kuuvalgel ööl mereranda sattudes hoolega kuulata, võib kosta silmapiiri tagant mererövlite laulu. Põhjuseks meie suunas seilav pirakas seiklus „Kariibi mere piraadid: Salazari kättemaks”, aga sellest räägime juba järgmises numbris. Kohtumiseni kinos!

Kinokuju

TALLIS OOTAB MIND MU PARIM SÕBER

Nimi: Katariina Merila
Elukoht: Tabasalu
Kool/klass/vanus: Tallinna 32. keskkooli
6. klass/13-aastane
Hobi: poniratsutamine

• Hobist...

Tegelen ratsaspordiga juba kaheksandat aastat. Hobuste juurde viis mind kõigepealt mu ema, kes on ka ise ratsaspordiga tegelnud. Algul olin takistussõitja, kuid nüüd juba teist aastat tegelen koolisõiduga. Poni, kellega ma võistlen, on Mango ja tema on ka minu kõige parem sõber. Kui mul on vahel paha tuju, siis lähen kallistan teda ja kohe on palju rõõmsam olla.

• Kuidas sa poniratsutamisega tegelema hakkasid?

Hakkasin ratsutamisega tegelema Kukrumäe tallis, sealt edasi läksin Tondi Ratsaspordiklubisse, mille alla kuulun siiani. Praegu elab minu poni Rahula tallis, kus valmistume Eesti parimate treenerite käe all Eesti sisemeistrivõistlusteks.

• Kes on su treener?

Minu treeneriks on hetkel Dina Ellermann, kes on ka mu suurim eeskujul koolisõidus.

• On sul ka eeskujusid sel alal tekkinud?

Minu iidoliteks on lisaks Dinale veel ka Eestist Alla Gladõševa ja Getter Kangur ning välismaalt Charlotte Dujardin ja Edward Gal.

• Kas oled pidanud ka millestki loobuma seoses ratsutamisega?

Olen pidanud ratsutamise tõttu päris paljust loobuma – näiteks ei saanud ma eelmisel aastal perega puhkuseksile sõita, kuna mul olid võistlused tulemas. Sõbrad on juba harjunud, et minu tavaliseks vastuseks nende kinno- või õuekutsumistele on, et pean trenni minema. Kuid ma pole sellepärast kurb, sest tallis ootab mind ju mu parim sõber!

• Kas soovivad sellega tegelda ka teistel lastel?

Soovitan ratsutamist kindlasti kõigile lastele, sest hobustega koos olemisest midagi paremat olla ei saa. Kuid see on ka väga kulukas spordiala, nii et tasub kindlasti hooliga kaaluda, enne kui oma elu hobustele pühendada.

• Tahaksid sa sellega ka tulevikus edasi tegeleda?

Kindlasti tahan ka oma tuleviku koolisõiduga siduda ja loodan jõuda vähemalt sama kaugele kui Dina Ellermann. Samuti meeldiks mulle tulevikus saada Dina eeskujul koolisõidutreeneriks.

• Millised on olnud sinu saavutused selles?

Minu suurimateks saavutusteks on olnud seni 2016. aastata paremuselt kolmas poniratsanik Eestis ja samal aastal ka Tondi Ratsaspordiklubi parim poniklassi koolisõitja.

• Miks valisid just ponisõidu?

Ponidega saavad lapsed ratsutada kuni 16. eluaastani, seepärast võistlengi selles klassis. Ja muidugi on minu poniratsutaja karjääri peapõhjuseks ka maailma kõige armsam poni Mango.

• Kui tihti sa sellega tegeled?

Tavaliselt viibin tallis umbes kolm kuni neli tundi seitse päeva nädalas, nii et ega kooli kõrvalt eriti muuks aega jää.

• Lõpetuseks...

Soovitan kõigil Hea Lapse lugejatel tegelda hobustega – kui pole ratsutamissoovi, siis võistlusi võiks kindlasti vaadata käia. Mujal maailmas on ratsasport ülipopulaarne, kuid Eestis ei ole veel inimesed miskipärast seda ala enda jaoks nii väga avastanud. Tasub aga kindlasti tulla, sest siin on ilusad hobused, palju emotsioone ja ka meelelahutust. Infot võistluste toimumiste kohta saab Ratsaliidu kodulehelt www.ratsaliit.ee

Katariinaga vestles **Anna-Maria Uulma**

Jürikuul, kui päike juba pikemalt taevasse jääb ja meile heldelt oma energiat kingib, läheb tuju rõõmsamaks nii suurtel kui ka väikestel inimestel. Pole siis ime, et esimesel aprillil tahaksid paljud – nii lapsed, täiskasvanud kui ka mõned päris tõsised ja asjalikud asutused – väheke nalja teha. Igal aastal mõtlevad meediakanalid välja mõne veidra uudise, millega inimesi natuke narrida ja naerutada.

Hollywoodi tervitus

Mida sina ütleksid, kui Tartust Tallinnasse jõudes ootaks sind bussijaamas loosung „Tere tulemast Tartusse!“?

Mõned 1. aprillil 1992 Los Angelesse lennanud reisijad olivat küll sattunud paanikasse, nähes maan-

dumispaiiga lähedal hiigelsuurt kollast loosungit, millele oli punaste tähtedega kirjutatud „Tere tulemas Chicagosse!“ Aga vaevalt et keegi neist pikka viha pidas, kui sai kuulda, et tegu on Hollywood Parki naljatembuga. Plakat, mis asetses Hollywood Parki võistlusrajal, jäi lennureisijaid lõbustama kaheks päevaks.

Hamstrid nõuavad kõlareid!

2013. aasta naljapäeval otsustas kaasa lüüa ka Sony firma. Nende reklaamijuht teatas: „Kuna tänapäeval on paljudes leibkondades olemas nii lapsed kui ka lemmikloomad, siis hakkasime valmistama selliseid tooteid, mis

pakuksid meelelahutust ja elamust ka karvastele ning neljajalgsetele pereliikmetele.“ Huvilistel soovitati kiirustada kauplustesse, et saada esimeste Sony kaubamärgiga lemmikloomatoodete omanikeks: kassidele pakutakse kõrvaklappe, koertele televisoreid ja hamstritele hädavajalikke kõlareid.

Emaks banaan ja isaks ananass

2009. aasta 1. aprillil avaldas Briti supermarketite kett Waitrose ajalehtedes maiasmokki rõõmustava uudise, et loodusteadlased on banaanid ananassiga ristates loonud uue väimustava puuvilja, mis viib lausa keele alla.

Vapustavale fruktiile anti

nimeks pinana (pineapple + banaan) ning öeldi, et kuna see osutus väga populaarseks, siis tuleks ostjatel kiirustada. Kes aga jääb hiljaks, see võib maiustada Waitrose'i maasikatega, millest juba puudust ei tule.

Sokkidega saledaks!

Sokkidesse koguneb ajapikku nii mõndagi ning ameeriklasest leiutaja Frank Ellis Elgood pani oma pea tööle, et ta prisketel kaasmaalastel oleks võimalik

sokkidesse jätta ka oma liigsed rasvavarud. Ajaleht *Daily Mail* nimetas professori loodud nailonsokke revolutsiooniliseks leiutiseks, mis imevad koos higiga endasse kogu rasva ja muudavad ülekaalulised inimesed ilma mingi vaevata saledaks. FatSoxi revolutsiooniline kuulsus kestis siiski kahjuks ainult ühe päeva – ja see oli 1. aprill 2000.

Küpsised maanteele!

2006. aasta 1. aprillil teatas *Daily Express*, et teadlased on pärast pikki katsetusi avastanud, et parima teekatte valmistamiseks vajatakse suurel hulgal moosiküpsiseid. Murdunud küpsiste äraviskamine on mõttetu raiskamine: eksperimendid on tõestanud, et kõige ohutumad on sellised maanteed, mis on kaetud küpsisepuru ja asfaldi seguga. Kõige paremaid tulemusi andsid aga ingveri-pähkliküpsised, sest need muutsid maantee aluskihi pooreks ning lasid kenasti vihmavett läbi. Kas keegi oma koduteid ka küpsiseasfaldiga sillutas, selle kohta andmed puuduvad.

JÄRJHOIDJA

Mesilaste paeluv maailm

Poolakad **Pjotr Sucha** ja **Wojciech Grajkowski** on teinud suure ja imelise raamatu „**Mesilased**”, mida **Marius Petersoni** tõlkes on huvitav lugeda nii lastel kui ka täiskasvanutel. Mesilased on olemas olnud vähemasti 100 miljonit aastat – ja raamatust saame nii piltide kui ka sõna kaudu teada, mis kõik nende töökatel mesilindudega selle aja jooksul on juhtunud.

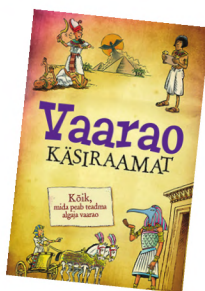
Sinivant tegutseb jälle!

Väikeõele või -vennale võid rõõmu teha teatega, et Sinivant on jälle lasknud **Aino Pervikul** endast kirjutada uue raamatu, millele joonistas imekaunid pildid **Catherine Zarip**. Kui jutt läbi loetud, võiksite ka ise looduspiltidest väikese näituse korraldada. Kirjastuse **Tammerraamat** välja antud raamatu pealkirja pole raske meelde jätta: „**Sinivant joonistab!**”!

Kui prooviks õige vaaraoks hakata?

Aina rohkem ilmub eestikeelsetena ka selliseid raamatuid, mis pole küll mõeldud pisematele, kuid sisaldavad siiski rohkem pilte kui teksti. **Ajakirjade Kirjastuse** avaldatud „**Vaaroo käsiraamat**” on üks sellistest, ning soovitada võib teda nii lastele kui ka isadele-emadele, kellele pakuvad huvi hauakambrid, vaaraod ning egiptlaste jumalad. **Sam Taplini** tekst, mille on tõlkinud **Triin Olvet**, ja **Paddy Mounteri** pildid on ühtviisi vaimukad ja samas asjatundlikud. Raamatusse süvenedes saad ennast tunda vaaraona, aga sekka ka suutaie naerda või vähemasti mõnusasti muiata.

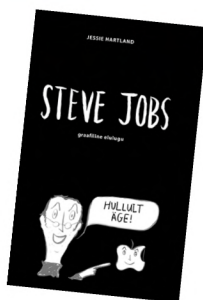
Tähti on mõnus närida

Aino Pervikult, kes märtsis tähistas ümmargust sünnipäeva, ilmub äsja teinegi raamat – jutu- ja luulekogu „**Tähenärija raamatukogu**”. Raamat kuulub Petrone Prindi sarja „Parimad palad” ning selle on kujundanud **Ulla Saar**. Kirjanik on kaante vahele pannud palasid oma mitmetest raamatutest ja see meeldib kindlasti nii Paula fännidele, autopõrnika sõpradele kui ka umbluujuutuarmastajatele.

Suurmehe elulugu pildis ja sõnas

Ka kirjastuse **Petrone Print** kaudu ilmunud **Jessie Hartlandi** raamat „**Steve Jobs, hullult äge**” on üles ehitatud koomiksilaadsena, kuid samas ütleb alapealkiri, et tegu on maailmakuulsa ärimähe ja ideede generaatori „graafilise elulooga”. Kuigi esmapilgul võib näida, et tegu on kerge käega visandatud joonistustega, peegeldub raamatus Steve Jobsi elu ja tegevus sünnist kuni surmani. Jessie Hartland on teinud kõvasti uurimistööd – ning **tulemuseks on kergesti loetav, kuid väga sisukas raamat. Teksti tõlkis Tarmo Rajamets.**

Patest saab vinge vutimees

Kui oled lugenud **Timo Parvela** raamatuid Ellast ja tema klassist, siis ehk mäletad, et üks Ella klassikaaslastest oli Pate. Nüüd on soome kirjanik võtnud luubi alla just Pate elujuhtumised, kuigi ka koolisõpradest tuleb aeg-ajalt juttu. Patega juhtub alata igasuguseid naljakaid asju, kuigi poiss ise teeb pidevalt tõsisid plaane: näiteks kutsub ta (pudelpostiga!) oma vutimeeskonda maailmakuulsusi nagu Totti, Messi ja Ronaldo. Kuidas matš kulgeb, seda saad teada **Elisabeth Arderi** tõlgitud „**Pate jalgpalliraamatust**”, millele on vahvad pildid joonistanud **Pasi Pitkänen** – ja pilte pole siin vähe!

(Algus veebruarinumbri)

EMBLEEMID, NENDE KANDJAD JA TÄHENDUSED

KOGU LUGU

Markus Saksatamm

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

POLITSEI: Riigivappi hoidva lõvi püstine asend väljendab valmisolekut kaitsta avaliku korda ja riigi huve. Lõvi hõbedane värvus sümboliseerib ausust ja julgust – korra- ja hädavajalike omadusi. Sinine taust tähendab rahu ja korda. Kui vajad kiiret abi, siis vali number 112.

ABIPOLITSEINIK: Hõbedasest lõvist embleemil sai juba räägitud. Lisan vaid, et abipolitseinikud kaitsevad korda oma vabast ajast ja tahtest, ootamata selle eest tasu. Suure südamega inimesed!

POLITSEI- JA PIIRIVALVE-ORKESTER moodustati 2010 aastal, kui Eesti Politseiorkester liitus Eesti Piirivalveorkestriga. Orkester on teinud koostööd kõigi parimate eesti lauljatega. Maksab kontserdile minna või soetada mõni nende plaat.

PIIRIVALVE embleemil mõõka hoidev hõbedane kotkas tähistab valvsust, vaprust ja võitlusvalmidust. Kotkast ja rahvusvärvides piiriposti ümbritsev tammelehtedest pärg on aga ühtekuuluvuse ja mehisuse sümbol.

KODAKONDSUS- JA MIGRATSIOONIAMET tegeleb varjupaigataotlejatega ning ennetab ja tõkestab ebaseaduslikku sisserännet.

K-KOMANDO on politsei eriuksus, mis püüab kõige ohtlikumaid kurjategijaid ning vabastab pantvange. Embleemi loojaks on Emil Lausmäe. Must on traditsiooniline eriuksuste värv, valgunool väljendab tegutsemise kiirust ja ootamatust – kõhklus või hilinevad sekund võib kaasa tuua inimohvreid!

K 9 on rahvusvaheline teenistuskoele tähis. Teenistuskoele on korra- ja hädavajaliku asendamatu liitlane, kes otsib lõhkekehi, keelatud aineid või siis kadunud inimesi. Ajab kurjategija jälgi ning äärmisel vajadusel oskab relvastatud vastast ka rünnata. Urrrrr!

KOOLID JA MUUD AMETID

SISEKAITSE AKADEEMIA:
Tugevaks treenitakse, targaks õpitakse! Selles koolis õpivad politsei-, piirivalve-, pääste-, vangla-, tolli- ja maksuametnikud. Embleemil oleva risti must värv sümboliseerib teadmisi, kolm kuldset kiirt valgust, haridust ja haritust. Ristatud mõõgad kõnelevad riigi ja eespool nimetatud väärtushinnangute kaitsest.

FINANTSKOLLEDŽ: Kuulub samuti Sisekaitseakadeemia juurde ning valmistab ette tolli- ja maksuametnikke. Embleemil jumal Mercuriuse sau, kaubanduse sümbol.

TEENISTUSKOORTE KOOLITUSKESKUS kuulub Sisekaitseakadeemia juurde. Siin õpivad vaprad neljajalgseid riigiametnikud, kelle abi kulub alati ära. Au ja kiitus koolitajatele!

MAKSU- JA TOLLIAMET:
Jälgib, et maksud oleksid laekunud. Just meie maksude eest rajatakse haiglaid ja koole, makstakse palka õpetajatele, arstidele jne. Tolliametnikud aga tagavad, et üle piiri ei toodaks midagi keelatud. Igati vajalik amet, või kuidas?

KAITSEPOLITSEIAMET:
tegeleb kõige ohtlikumate kuritegude ennetamise, tõkestamise ja uurimisega. Embleemil on kujutatud greifi – kotka pea ja tiivulise lõvi kehaga mütoloogilist looma, kes on tarkuse ja valvsuse sümbol. Vanades legendides kehastab greif sageli varanduste valvurit – ja mis see kodumaa muud on kui hindamatu aare.

VANGLATEENISTUS: Lõvi on aususe, jõu ja valvsuse võrdkuju. Embleemi hõbedane ääris tähistab õiglust ja kindlameelsust, see piirab musta, mis sümboliseerib siin kuritegevust. Tegu on raske ja vajaliku ametiga.

VANGLATEENISTUSE RELVASTATUD ÜKSUS tagab kinnipidamiskohas korra ja on valmis mistahes olukordadeks. Üksuslased osalevad vajadusel ka suurematel politseioperatsioonidel.

TALLINNA MUNITSIPAALPOLITSEI valvab meie pealinnas heakorra järele. Embleemil Tallinna suur vapp, selle taga ristatud hellebardid ehk odakirved - muistsete linnavahtide traditsioonilised relvad.

JÄRGNEB

JÜRIBU KUMMAD KUMMID!

Aprillis – jüribu – on meie põhjamaised juba maanteed lahti sulanud ja ootavad autosid pikkadele matkadele. Küllap oled märganud, et igal autolgi on oma nägu ja iseloom: mõned on uljad, mõned tõsised ja mõned koguni kurbade silmadega. Samas on nii mõnigi sõiduk lõbusa ja laheda näoga – selliseid võib näha nii maanteedel kui ka **Hot Wheelsi** mänguautode sarjas.

Kas Sina oskaksid leiutada lõbusaid ja naljakaid autosid? **Saada oma lahe autojoonistus toimetusse enne 5. maid 2017!**

Parimate autodisainerite vahel loosime välja vahvaid Hot Wheelsi automudeleid Rimonnelt!

NB! Meie sõbral, mänguasjade maaletoojal Rimonnelt, on just praegu käimas suurem **Hot Wheelsi autode kampaania**, millest saab iga Hot Wheelsi huviline interneti kaudu osa võtta!

MINU **ÄGE**
KOLLEKTSIOON

Hot Wheels piltide üleslaadimise kampaanialink: rimonne.ee/hotwheels.

Strawbees.®

PRODUCTS 2017

OSAVATELE JA NUTIKATELE

Möödas on ajad, kus laste ainsateks leluks olid kaltsunukk ja puuhobune. Muidugi on ka nendel siiani oma koht mänguasja-maailmas, kuid iga aastaga suureneb uute mänguasjaleiutiste hulk. Üks meisterdamisuidistest on Rootsi disai

nerite leiutatud komplektid nimega **Strawbees**. Värvikatest plastkõrtest võib teha kõike – alates kuningakroonist ja lõpetades kõrgehitistega! Strawbee perekonda kuulub, muide, ka robotika-komplekt, mille abil saab panna leiutised liikuma ja helendama.

Harjutamine teeb meistriks ning küllap sobib Strawbees käteosavuse ja ruumilise mõtlemise harjutamiseks nii väikestele kui ka suurematele lastele. Komplekte soovitatakse kasutada kooli-deski. Üheskoos on veelgi lõbusam leiutada! Meie seekordne ülesanne on aga läbi ja lõhki aprillikuine: **pane kirja üks vahva aprillitegemine, mis on ette tulnud sinu, su pere või sõprade elus!** Soovi korral võid joonistada ka vahva aprillipildi. **Saada oma aprillinali toimetusse enne 5. maid 2017!** Parimate lugude saatjate vahel loosime välja Strawbees komplekte, millest saab meisterdada nii tõsiseid kui ka naljakaid asju! NB! Vaata kindlasti ka Rekato veebipoodi, mille address on www.rekato.ee

REKATO
nüüd mängime...

